

# కార్మిక పోరాటం

సి.ఐ.టి.యు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ మాసపత్రిక

సంపుటి : 12

సెప్టెంబర్ 1986

వెల: 1-00

సంచిక: 9

## దేశ సమైక్యతకు అంకిత మువ్వుదాం

నేను వంజాబీని అని ఒకరు.

అస్సాం నారాష్ట్రం అని మరొకరు.

ఈ గడ్డన పుట్టినవాడికే వుద్యోగం అని ఒక నినాదం.

కులం ప్రాతిపదికన వుద్యోగాలు యివ్వాలనీ, కూడదనీ అందోళనలూ—

ఇవీ ఈనాడు శ్రమజీవులలో నహితం ఎక్కించేందుకు కష్టజీవులను చీల్చేందుకు వినవస్తున్న నినాదాలు. ఎరురౌతున్న ఉద్యమాలు.

ఎక్కడికక్కడే చెల్లా చెదురుగా, తమకు ఎరురౌతున్న నమస్కరణను ఎదిరించేందుకు ఒకటై, పోరాడిన కార్మికవర్గం, ఒక వర్గంగా దేశవ్యాప్తంగా సమైక్యం కాకుండా తమ బాధలను తొలగించుకొనలేమని తవన పడింది. ఏకమైంది. అఖిల భారత స్థాయిలో ఒక వేదికను రూపొందించుకుంది.

అలాంటి ప్రయత్నం జరిగింది 1920లో.

అప్రయత్నాల నిర్మూలనావమే ఏ.ఐ.టి.యు.సి.

అనిర్మాణమే భారత కార్మికులకు అనేకహక్కులు తెచ్చింది. అనేక దారులనుండి పరిరక్షించింది. తమ జీవన ప్రమాణాలు మరింత దిగజారిపోకుండా నిలవరించేందుకు దోహద పడింది.

ఈ విజయాలను వమ్ము చేసేందుకు ప్రత్యర్థులు కృషి చేశారు.

స్వార్థపరులు చీలికలు పెట్టారు.

రాజకీయాలే వద్దని ఒక నినాదం.

వర్గపోరు అనేదే మిథ్య అని మరొకప్రచారం—ఇలా

అనేక మాటలంగారడీలతో శ్రమజీవుల చీలికకు దారులు వెలికి ఒడిపోయారు.

ఇదీ అరవై ఆరునంవత్సరాల చరిత్ర.

మరొకసారి అలాంటి ప్రయత్నాలే ప్రారంభమైనాయి.

భాష, ప్రాంతం, కులం మతం వీడి సాదనంగా ఉపయోగ పడుతుందనుకుంటే అదల్లా పునయోగిస్తున్నారు.

ఉద్యోగాల కరువు సృష్టించింది ఈ వ్యవస్థ

ఆ వ్యవస్థను కాపాడే వారే ఈ నినాదాలూ యిస్తున్నారు.

ఇది యాధృచ్ఛికం కాదు.

ఈ నినాదాలతో మనకళ్ళు కప్పి, దారి మళ్ళించి కుళ్ళిన నమాజాన్ని కాపాడుకోవాలనే కుట్ర. దానికి బలికాకూడదు మనం.

పెట్టుబడి దారుకు కావలసింది లాభం

భూస్వామికి కావలసింది తన భూమి

వారికి దేశసమైక్యత వట్టదు. దేశం ఏమైనా ఫర్వాలేదు, తమ లాభాలు పుండేచాలు. తమ బొక్కనం నిండితే చాలు.

కాని శ్రామికుడికి అందరి శ్రామిక వర్గసమైక్యతకావాలి. విశాల దేశం కావాలి. అందులో రాజకీయాధికారం కావాలి. తమ చెమటతో పూసే నంపద కష్టజీవులందరి అవనరాలూ తీర్చాలి. శ్రమైక సౌందర్యంతో విలసిల్లే భారతవని కావాలి.

చీలికలూ పేలికలైనా కార్మికవర్గం నశిస్తున్నదానికు వరం.

సమైక్య దేశం కార్మికవర్గానికి వరం. దాని అఖండ విజయానికి సోపానం.

మనకు కావలసింది భాషాభేదాలు, ప్రాంతీయ తత్వాలు, కుల మత విద్వేషాలూ కాదు. శ్రమైక జీవుల సమైక్యతా శక్తి.

మనం పోరాడవలసింది విడిపోయేందుకు కాదు.

మనపై సాగించే దోపిడికి న్యాయవాచకం పలికే నూతన నమాజానికి.

అందుకే—

జాతి సమైక్యతకు అంకితమౌదాం.

నూతన భారతదేశ అవిరూపానికి నడుం దిగిద్దాం.



# ప్రభుత్వ రంగంపై సదస్సు యన్.సి.సి. మరియు ఫెడరేషన్ల సమావేశ నిర్ణయం

ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమల విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం అనునరిస్తున్న విధానం, ఈ రంగాన్ని ప్రయోజనము వ్యక్తుల వరం చేయటం, బహుళజాతి సంస్థలను మరింతగా దేశంలోకి ఆహ్వానించటం వంటివల్ల కలిగే దుష్ఫలితాలను గురించి చర్చించేందుకు గాను నేషనల్ క్యాంపెయిన్ కమిటీ (యన్.సి.సి) లోని భాగస్వామ్య సంస్థలు, మరికొన్ని జాతీయ ఫెడరేషన్ల ప్రతినిధుల సమావేశం న్యూఢిల్లీలో ఆగస్టు 14వ తేదీన పార్లమెంటు సభ్యుల నార్ ఎవెన్యూ క్లబ్ లో జరిగింది. అక్టోబరు నెలలో ఢిల్లీలోనే జాతీయ సదస్సు జరపాలని సమావేశం తీర్మానించింది సమావేశానికి మొత్తం 60 మంది ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు.

సమావేశానికి శ్రీ కె.జి. శ్రీవాత్సవ (ఎ.ఐ.టి.యు.సి) అధ్యక్షత వహించారు.

యన్.సి.సి లో లేని అనేక యూనియన్లు అలాగే ఐ.ఎన్.టి.యు.సి యూనియన్లు కూడా సదస్సులో పాల్గొనటానికి సంసిద్ధతను వెల్లడిస్తున్నందున ప్రభుత్వ రంగ రక్షణకై విశాల ప్రాతిపదికపై పోరాటం జరిపేందుకు సదస్సులో వీలైనన్ని ఎక్కువ యూనియన్లను పాల్గొన నివ్వాలని శ్రీవాత్సవ అన్నారు.

చర్చలలో 20 మంది పాల్గొన్నారు. వారు శ్రీ డోంగ్రా (రక్షణ ఉద్యోగులు), పూర్వచంద్రాపు (హైదరాబాద్ లో ప్రభుత్వరంగ నమన్వయ కమిటీ కన్వీనరు), ఆర్.కె. భక్త (BMS), బి. డి. పంచ్ (BHEL ఢిల్లీ), మిట్టర్ (AIRF), హరీష్ శర్మ (BEFI), యన్.సి. శర్మ (ఫెర్టిలైజర్ వర్కర్స్ ఫెడరేషన్), యన్.పి. ఉపాధ్యాయ (జిఐసి), బ్రిక్ మోహన్ తూపాన్ (HMS), సురేష్ పావర్ (IDPL), జగ్ మోహన్ లాల్ శర్మ (P&T), రూప్ సింగ్ (యూనివర్సిటీ అండ్ కాలేజి టీచర్స్ ఫెడరేషన్), యన్.కె. వ్యాస్ (కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల కాన్ఫెడరేషన్), వై.డి. శర్మ (AITUC),

జె.ఎస్. దాతా (ITUC), నమర్ ముఖర్జీ (CITU), శ్రీ కృష్ణ (కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు), గ్యాన్ సింగ్ (ITUC-LS), భంగూ (AIREC), మరియు యస్.కె. నన్యూల్ (AITUC).

చర్చలో పాల్గొన్న వారందరూ ప్రభుత్వ విధానం వట్లనూ, అర్జున్ సేన్ గుప్తా కమిటీ చేసిన శిఫారసుల వట్లనూ తీవ్ర ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. బహుళజాతి కంపెనీలను ఆహ్వానించటాన్ని వ్యతిరేకించారు. రెండు రోజులపాటు సదస్సు జరగాలని సూచించారు. నాల్గవ వేతన సంఘం చేసిన శిఫారసులపై విమర్శలు జరిగాయి. ప్రభుత్వ రంగంతో సమానంగా వేతనం, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 311 కు సవరణ చేసే విషయం కూడా సదస్సు చర్చించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగ ప్రతినిధులు చెప్పారు.

సదస్సును NCC వరిధిల్లే జరపాలని ఇతర డ్రైడ్ యూనియన్లను చేరిస్తే NCC ప్రభావం తగ్గిపోతుందని ఒక ప్రతినిధి అన్నాడు.

చర్చలను సమీక్షిస్తూ యం.కె పాండే (CITU) మాట్లాడారు. ప్రభుత్వ పాలసీని అర్జున్ సేన్ గుప్తా శిఫారసులను వ్యతిరేకించటంలో ఏకీభావం వెల్లడైనందుకు హరం వెలిబుచ్చారు లోగడ జరిగిన రెండు సదస్సుల్లోను ప్రధానంగా కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగంలోని యూనియన్లే పాల్గొన్నాయని కాని యీ తడవ ప్రభుత్వ పాలసీ మూలంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రంగాల్లోను, డిపార్టుమెంటు సంస్థల్లోను, విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డులు వగైరాల్లోను ఉద్యోగులు నష్టపోతారని కాబట్టి వారు కూడా చేరుతారని, INTUC యూనియన్లు కూడా పాల్గొనటానికి ప్రభుత్వ పాలసీని వ్యతిరేకించటానికి ముందుకొస్తున్నాయని అందువల్ల ప్రభుత్వరంగ రక్షణకై పోరాడటానికి వచ్చే వారందరిని సదస్సులో పాల్గొననివ్వాలని, వీరందరూ చేరటం వల్ల NCC బలహీనపడదు సరికదా పోరాటా

నికి పునాది పెరుగుతుందని శ్రీ పాండే అన్నారు.

ఈ క్రింది సూచనలు శ్రీ పాండే చేశారు.

1) INTUC యూనియన్లతో సహా NCC లో లేని ఇతర అన్ని యూనియన్లను— రాష్ట్ర రంగంలోను, విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డుల్లోను, డిపార్టుమెంటు సంస్థల్లోను వున్న యూనియన్లను, ప్రభుత్వ రంగ ఆఫీసర్ల ఎసోసియేషన్ను ఆహ్వానించాలి

2) సదస్సు నిర్వహణకై ప్రభుత్వ రంగ యూనియన్లతో సన్నాహక కమిటీని ఏర్పరచాలి

3) అక్టోబరులో రెండురోజుల పాటు ఢిల్లీలో సదస్సు జరపాలి.

4) ఢిల్లీలోగల ప్రభుత్వరంగ యూనియన్లతో ఆహ్వానసంఘం ఏర్పరచాలి.

5) సన్నాహక కమిటీ ఢిల్లీలో సమావేశమై తేదీలు, తదితర వివరాలు చర్చించాలి.

ఈ ప్రతిపాదనలను సమావేశం ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది.

సి. ఐ. టి. యు.

భవన నిధి

	రూ.
శ్రీమతి బి. శ్రీలక్ష్మి	100-00
శ్రీ పి. వీరరాఘవన్	100-00
జివమ్ లోడింగ్ అండ్ అన్ లోడింగ్ వర్కర్స్ యూనియన్, గోపాలపట్నం, విశాఖ పట్నం	500-00
ఒంగోలు ప్రైవేట్ బస్ వర్కర్స్ యూనియన్	1000-00
విశాఖ డాక్ యార్డు కార్మికులు	10000-00
మొత్తం	11700-00
గతంలో ప్రకటించింది.	68021-00
<b>మొత్తం</b>	<b>79721-00</b>



# భారత - చైనా సరిహద్దు - వాస్తవాలు

భారత్-చైనా సరిహద్దుపై మళ్ళీ యిప్పుడు ఒక రగడ లేవగొట్టబడింది. మెక్మోహన్ రేఖను దాటి అరుణాచల్ ప్రదేశ్ లోకి సుండ్రాంగ్ మాలో 6, 7 కిలోమీటర్ల లోపలికి 40 మంది చైనా సైనికులు చొచ్చుకువచ్చి ఒక హెలిపాడ్ ను నిర్మించారని ప్రతికలు ప్రకటించాయి. ఈ సుండ్రాంగ్ అన్నది ఇండయా, చైనా, భూటాన్ల సరిహద్దులు కలిసేచోట ఉన్నది. ఈ వార్తలను ఖండిస్తూ చైనా అధికార వార్తా సంస్థ సిన్హువా ఒక ప్రకటన చేస్తూ సుండ్రాంగ్ మా లోయ మెక్మోహన్ రేఖకు ఉత్తరాన చైనా ప్రాంతంలోనే ఉన్నదనీ, కాబట్టి సరిహద్దును దాటి భారత్ భూభాగంలోకి ప్రవేశించే నమస్కే లేదని తెల్పింది. దానినే చైనా ప్రభుత్వం కూడా తర్వాత తెల్పింది. కాబట్టి ఈ వివాదాన్ని గూర్చి కాస్త వివరంగా పరిశీలించాలి.

భారత-చైనా సరిహద్దు ఏ నా దూ నృష్టంగా నిర్ధారించబడ లేదని అందరూ అంగీకరించిన విషయం. దానిని నిర్ధారించటానికై దాదాపు 40 ఏండ్లుగా ప్రయత్నాలు జరుగుచున్నవి.

ఈ వివాదం ఉత్పన్నమైన నమయాన్ని గూడా మనం గమనించాలి. సరిహద్దు నమన్యపై భారత-చైనా ప్రభుత్వాల ప్రతినిధి వర్గాలు నమోదాలు జరుపుతూ వచ్చాయి. సరిహద్దునంతా ఒకేసారి నిర్ధారణ చెయ్యాలనేది చైనా వాదన; కాదు ఏ రంగానికి ఆ రంగాన్ని అనగా తూర్పు ప్రాంతపు సరిహద్దు (మెక్మోహన్ రేఖ) మధ్య ప్రాంతపు సరిహద్దు (యు.పి. వద్ద), వడమట ప్రాంతపు సరిహద్దు (లడక్ ప్రాంతం) వేర్వేరుగా చర్చించి, నిర్ణయించాలని ఇండియా వట్టుబట్టింది. ఆరవ విడత జరిగిన చర్చలలో చైనా అయిష్టంగానే ఏ రంగాన్ని గురించి ఆ రంగాన్ని చర్చించడానికి అంగీకరించింది. ముందుగా తూర్పు ప్రాంతపు సరిహద్దు అనగా మెక్మోహన్ రేఖను చర్చించాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. 1986 జూలై మూడవ శాఖలో ఈ చర్చలు చైనా రాజదాని

బీజింగ్ లో జరుగవలసి యున్నది. ఒక నెల రోజులు ముందుగా జూన్ నెలలో ఈ సుండ్రాంగ్ గోడ వ బయలుదేరింది. లోగడ ఈ సరిహద్దు వివాదంపై ఎటువంటి రాజీ కుదుర్చుకోరాదని గోల చేసిన వర్గాలే యిప్పుడి చైనా చొరబాటు అనే వార్తలను ప్రచారంలో బెట్టాయి.

భారత-చైనా సరిహద్దు ఎప్పుడూ, ఎన్నడూ నృష్టంగా భూమిపై గుర్తించబడ లేదు. ఈ సరిహద్దులనబడేవి సామ్రాజ్య వాదులు జబర్దస్తీగా నిర్ణయించినవి.

20 వ శతాబ్ద ప్రారంభం నాటికి దాదాపు భారతదేశమంతా బ్రిటిషు వారికి స్వాధీనమయ్యింది. బ్రిటిషు కిరీటంలో మణిగా భారతదేశం వర్ణించబడసాగింది. బ్రిటిషువారు త్రిమంగా ఎల్లలను విస్తరించేయసాగారు తుర్కీ సామ్రాజ్యం నుండి రష్యన్ సామ్రాజ్యం నుండి, చైనా సామ్రాజ్యం నుండి తమ సామ్రాజ్యాన్ని రక్షించుకోవడం అనే పేరుతో క్రమంగా ఆ సామ్రాజ్యాలకి, మన దేశంలో తన సామ్రాజ్యానికి మధ్యనున్న దేశాలను కబళించసాగింది. దీనినే 'పార్లర్లు లైను' విధానం అనేవారు. దీని ఫలితంగానే వాయవ్యాన ఆఫ్ఘనిస్తానం నుండి ఆఫ్ఘిదీలు, మొహమండ్లు వుండే ప్రాంతాన్ని సైనికబలంతో ఆక్రమించి సరిహద్దు రాష్ట్రంగా భారత దేశంలో కలుపుకున్నారు. చైనా సామ్రాజ్యం బలహీనంగా వున్న నమయంలో డిబెట్ పై దాడిచేసే అక్కడి స్థానిక ప్రభుత్వాన్ని ఓడించి, దాని నెత్తిపై బలవంతంగా సిమ్లా ఒప్పందాన్ని రుద్దారు. ఆ ఒడింబడికను అప్పటి చైనా ప్రభుత్వం కానీ తర్వాత వచ్చిన సన్-యెట్-సేన్ ప్రభుత్వం కానీ చాంగ్-షేక్ ప్రభుత్వం గానీ కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం గానీ ఏదీ గుర్తించలేదు.

1914 సిమ్లా ఒప్పందం అనబడే దాని ప్రకారం ఇండియా డిబెట్ ల సరిహద్దులు అంటూ ఒక చిన్న మ్యాపుపై ఒక గీత గీయాబడిందని వాదన. డిబెట్ పై ఆ ఒప్పందాన్ని రుదిన నర్విక్టర్ మెక్

మొహన్ పేరుతో మెక్మోహన్ రేఖ అని పిలువబడుతోంది. భూమిపై వాస్తవంగా ఈ సరిహద్దులు ఎప్పుడు కూడా రాఖ్యవేసి గుర్తించబడలేదు. అందుకే ఇప్పుటి మన విదేశాంగ మంత్రి శ్రీ శివశంకర్ సుండ్రాంగ్ మా వివాదంపై పార్లమెంటులో ఒక ప్రకటనగా విస్తూ మెక్మోహన్ రేఖను గూర్చి చాలా గందరగోళం వున్నదనీ, 1914 లో గీయబడిన ఆ మెక్మోహన్ రేఖ చాలా మందంగా వుందనీ, దానిని నృష్టంగా భూమి మీద గుర్తించాలంటే కొద్ది కిలోమీటర్లు లేదా అటో యిటో వుంటుందని, కాని యిది తేల్చడానికే ప్రయత్నిస్తున్నామని నృష్టం చేశారు.

1962 లో చైనాకు భారతదేశానికి మధ్య జరిగిన సరిహద్దు పోరాటం తర్వాత చాలా మంది పాశ్చాత్య వండితులు చారిత్రక పరిశోధకులు మొత్తము ఇండియా-చైనా సరిహద్దును గురించి పరిశోధనలు జరిపారు. ఇట్లా పరిశోధనలు జరిపినవారిలో, అలాస్టర్ ల్యాంబ్, డొరతీవుడ్మన్, జార్జి పేటర్సన్, నెవెలీ మాక్స్ వెల్ మున్నగు వారున్నారు. ఇప్పుడు చైనా చెప్పుచున్నట్లుగానే వీరు కూడా ఇండియా-చైనా సరిహద్దుపై నిర్ధారణ చేయబడలేదని, చైనా సామ్రాజ్యం బలహీనంగా వున్నప్పుడు మెక్మోహన్ రేఖను నిర్ణయించిన సిమ్లా ఒప్పందం డిబెట్ పై రుద్దబడిందనీ, పశ్చిమాన ఇండియా సరిహద్దు కారకోరం పర్వతాలను దాటి క్వెన్ లిన్ పర్వతాల వరకూ వ్యాపించలేదనీ ఈ రికార్డుల సాక్షాధారంగా తేల్చారు.

వీరి పరిశోధనలు ప్రకారంగా భారత దేశానికి "నాబంధించిన ఎయిడ్ చినన్ నాధి వతాలు" పైనా, నవాబులు, మహారాజులు యిచ్చిన స్పందలపై 1897లో సైనిక గూఢచారి విభాగం డైరెక్టరయిన జాన్ ఆర్థర్ రచనలపై ఆ కాలంలో నర్వేయరు జనరలుగా వున్న డామన్ హోల్లిట్ అభిప్రాయాలపై చైనాలో వున్న అప్పటి బ్రిటిషు రాయబారి క్లాడ్ మాగ్డొనాల్డ్ నోటింగు పైనా భారత



## జాతి దురహంకారం తగదు

దేశపు వైశ్రాంతిలయిన లార్డు ఎల్లిస్, లార్డు హార్డింక్ స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం అస్సాం గవర్నరయిన హెన్రీ డ్రైసెమ్లె నోటింగ్సుపైనా, విదేశాంగశాఖలో చైనా వ్యవహారాలపై నిపుణుడయిన హ్యరీ రంబోర్ట్ రచనలపైనా ఆధారపడ్డారు.

వైస్రాయి లార్డ్ హార్డింక్ యే భారత ప్రభుత్వం మెక్ మోహన్ రేని గుర్తించ లేదని తెలియజేశాడు. 1914 జూలై 23వ తేదీన ఈయన సిమ్లా కాన్ఫరెన్సుపై ఒక నివేదికను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి పంపుతూ ఇండియా-టిబెట్ సరిహద్దును నిర్ణయించ దం సిమ్లా కాన్ఫరెన్సు పనికొదనీ, ఈ విషయంపై మెక్ మోహన్ వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు గానీ చేసిన ప్రతిపాదనలు గానీ ఆయన స్వంత అభిప్రాయాలు ప్రతిపాదనలే గానీ భారత ప్రభుత్వం వాటిని ఖరారు చేయలేదని తెలియజేశాడు.

ఎయిడ్ చినన్ నందివత్రాల 14వ వాల్యూమ్ లో మరొక విషయం బయట పడ్డది. 1914 సిమ్లా కాన్ఫరెన్సు చైనాకు టిబెట్ కు మధ్యనగల సరిహద్దును నిర్ణయించడానికే పిలువబడిందని, అయితే చైనా చక్రవర్తి తన ప్రతినిధిని అనంధి వత్రంపై నంతకం పెట్టవద్దని ఆదేశించి నందున అది విఫలమయ్యిందని అందులో చెప్పబడింది.

ఇంతకన్నా మరింత ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఇండియా ఆఫీసు రికార్డులవల్ల బయటపడింది. 1938లో మన విదేశాంగ శాఖలో డిప్యూటీ సెక్రటరీగా వున్న మౌలావ్ క్యారో, ఎయిడ్ చినన్ నందివత్రాల 14వ వాల్యూమును (1929లో ప్రకటించ బడింది) అనలు ప్రతులను తీసివేసి వాటి స్థానే 1929 తేదీ వేసిన కొత్త వాల్యూములను ప్రవేశపెట్టాడు. ఈ మారిన వాల్యూములో 1914 సిమ్లా కాన్ఫరెన్సు పాక్షికంగా జయప్రదమయిందని, హిమాలయ వర్షాల నీటి జాలునుబట్టి ఇండియా ఈశాన్యపు సరిహద్దు నిర్ణయించబడిందని (ఇదే మెక్ మోహన్ రేఖ) కాకపోతే చైనా ప్రభుత్వపు మొదటికనం వల్ల చైనా టిబెట్ సరిహద్దు నిర్ణయించబడలేదని చెప్పబడింది.

ఉలాప్ క్యారో దర్శకత్వంలో 1945లో హగ్ రిచర్డ్ సన్ "టిబెట్ నంక్షిప్ చరిత్ర" అనే ప్రభుత్వపు కరవత్రాన్ని ప్రకటించాడు. ఇందులో తిరిగి పై కట్టుకదనే వల్ల వేశాడు. 1914లో సిమ్లా కాన్ఫరెన్సులో భూటాన్ కు తూర్పున వున్న ఇండియా టిబెట్ సరిహద్దు హిమాలయాల నీటి జాలుననుసరించి నిర్ణయించబడిందని వున్నదేఖించబడింది.

ఈ విషయాలన్నీ క్రమ క్రమంగా బయట పడుతూవచ్చాయి. "..... మెక్ మోహన్ రేఖ నంది ఒడంబడిక ప్రకారం ఖరారైన సరిహద్దు చిరకాల అనుభవాన్ని బట్టి, ఖరారైన సరిహద్దు, భూగోళాన్నిబట్టి ఖరారైన సరిహద్దు "అని 1959 ఆగష్టు 13న పార్లమెంటులో వండిట్ నెహ్రూ చేసిన ప్రకటన నాడు ఈ విషయాలు విదేశాంగశాఖ ఆయనకు సరిగా వివరించ లేదన్నమాట.

మనకు స్వతంత్రం రాకముందు నుండి ఈ సరిహద్దు తగాదా రాజుకుంటూనే వుంది. 1946 లో లార్డు వెవెర్ ఏర్పరిచిన తాత్కాలిక ప్రభుత్వంతో నెహ్రూ వైస్-ప్రెసిడెంటుగా వున్నవాడికే, అనగా 1946 సెప్టెంబరు నుండే ఈ వివాదం సొద నూపుతూ వచ్చింది. 1946 జూలై లోనూ, సెప్టెంబరులోనూ, అక్టోబరులోనూ, 1947 జనవరిలోనూ చైనా ఛాంగ్-కై-షేక్ ప్రభుత్వం బ్రిటిష్-ఇండియా ప్రభుత్వానికి తన నిరసన రేఖలు వ్రాస్తూ మెక్ మోహన్ రేఖ అనబడే దాని దక్షిణ భూభాగంలోనికి బ్రిటిష్ వారు ఎట్లా చొచ్చుకు వస్తున్నారో చెప్పబడింది. 1947 ఫిబ్రవరిలో చైనాలో వున్న ఇండియా రాయబారికి చైనా ప్రభుత్వం ఒక నిరసన రేఖను అందజేయడం కూడా జరిగింది. భారతదేశానికి స్వాతంత్రం వచ్చిన తరువాత 1949 నవంబరు 18న తేదీన ఢిల్లీలో ఉండే చైనా రాయబారి భారత ప్రభుత్వానికి ఒక నోట్ వ్రాస్తూ 1914 సిమ్లా కన్వెన్షన్ ను చైనా ప్రభుత్వం తిరస్కరించిందని, ఎన్నడూ అంగీకరించలేదని తెలియజేశాడు.

1931 లో ప్రకటించబడిన "ఎయిడ్ చినన్ నంది వత్రాలు" వన్నెండవ వాల్యూమ్

లో భూటాన్ కి తూర్పున ఉన్న అస్సామ్ ఉత్తర సరిహద్దును గురించి ఇట్లా వ్రాయ బడింది. "... భూటాన్ కు తూర్పున మన్యూర్ ఉన్నది (వల్లపు ప్రదేశం). ఈశాన్య సరిహద్దులో 2,000 చ॥ మైళ్ళున్న ప్రాంతానికి టిబెట్ నలు ఈ పేరు పెట్టారు. దీనికి సరిహద్దులేవనగా పడమట భూటాన్, తూర్పున మిజి, ఆకా కొండలు, 16,000 అడుగులు ఎత్తున్న పర్వతవంక్తి దీనిని టిబెట్ నుండి వేరుచేస్తున్నది. టిబెట్ ప్రజలు ఈ ప్రాంతపు ప్రజలను మోన్ టాన్ (వల్లపు దేశపు ప్రజలు) అని పిలుస్తారు. నెలా పర్వత వంక్తికి ఉత్తరాన ఉన్న మోన్ టాన్ టిబెట్ పరిపాలన క్రింద ఉన్నారు."

ఇదీ ఇక్కడి సరిహద్దును గురించిన చరిత్ర. 1951 ఫిబ్రవరిలోనే మేజర్ ఆర్. ఖాథింగ్ నాయకత్వాల అస్సామ్ రైఫిల్స్ దళం ఒకటి ఎక్కి తవాంగ్ పై కంట్రోలును ఏర్పరచుకొన్నది. 1962లో భారత చైనా సరిహద్దు కాలంలో చైనా సైన్యాలు తవాంగ్ ను స్వాధీనపర్చుకున్నవి. అయితే నవంబరు 7వ తేదీన ఉన్న "వాస్తవ స్వాధీన రేఖ" నుండి 20 కి॥మీ ఉదయ సైన్యాలూ వెనక్కు మళ్ళాలన్న చైనా ప్రతిపాదనపై చైనా సైన్యాలు తవాంగ్ ను వదిలి వెళ్ళిపోయినాయి. అయితే తిరిగి భారత సైన్యాలు తవాంగ్ లో ప్రవేశించి అప్పటినుండి అక్కడనే ఉన్నాయి.

ఇట్లా ఉండగా ఈసరిహద్దును గురించే కొంత గందరగోళం ఉన్నది. మెక్ మోహన్ రేఖ అనబడేది ఒకటి. వాస్తవ స్వాధీన రేఖ అనబడేది ఒకటి. మూడవది చైనా చెప్పే సాంప్రదాయకమైన సరిహద్దు ఇది బ్రహ్మపుత్రనదికి కొంచెం ఎగువగా ఉంటుంది. నాల్గవది. మెక్ మోహన్ రేఖను 1959-1962ల మధ్య భారత ప్రభుత్వం కొద్దిగా సరిదిద్దిన రేఖ. ఇప్పుడు చైనా సైనికులు చొచ్చుకు వచ్చారన్న సుందో రాంగ్ లోయ ఈ సరిహద్దులలో ఎక్కడ ఉన్నదన్నది ప్రశ్న. ఈ సుందో రాంగ్ లోయ దాగ్లా కొండల వరుసలకు తూర్పుగా ఉన్నది. మేపల ప్రకారం చూస్తే ఈ లోయ బుంలాకు ఖింజిమానేకు మధ్యన ఒకచోట ఉంటుంది. మేపలో చూపబడిన మెక్-



# రాజకీయ పరిష్కారం కీలకం

మొహన్ రేఖకు ఇది ఉత్తరంగా ఉంటుంది. 1959-62 మధ్యకాలంలో భారత ప్రభుత్వం నరిదిదిద్దిన మెక్ మొహన్ రేఖను బట్టి చూస్తే ఆ రేఖకు ఇది దిగువనుంటుంది. 1963లో భారత ప్రభుత్వపు ప్రచురణ శాఖ ప్రకటించిన పుస్తకం చైనా మాదం లోని 5వ మేప్ లో ఉన్న మెక్ మొహన్ రేఖ, తరువాత నరిదిద్దబడిన మెక్ మొహన్ రేఖ ఇవ్వబడినవి మేప్ లో చూపబడినవి కొండ గురుల బట్టి మెక్ మొహన్ రేఖ చూపబడితే, నీటి జాలు సిద్ధాంతాన్ని బట్టి రెండవ రేఖ చూపబడింది. కాబట్టి సుందోరాంగ్ లోయ అనలు మెక్ మొహన్ రేఖ ప్రకారము దానికి కొంచెం ఉత్తరంగా టిబెట్ లో ఉంటే, నరిదిద్దబడిన మెక్ మొహన్ రేఖ ప్రకారం దానికి కొంచెం దక్షిణంగా భారత భూభాగంలో ఉంటుంది.

సుందోరాంగ్ లోయ ఎక్కడ ఉన్నదీ, మెక్ మొహన్ రేఖకు ఉత్తరానా, దక్షిణానా అన్నది ఈ అనిశ్చిత నంద ర్భంలో తేల్చడం కష్టం కాబట్టి పార్లమెంటులో విదేశాంగ మంత్రి శ్రీ శివ శంకర్ పైన పేర్కొన్న ప్రకటనచేసాడు. ఆయన ప్రకటనను బట్టి కొన్ని విషయాలు స్పష్టం అవుతున్నాయి. 1. ఈ నరిహద్దు నమస్కను సంప్రదింపుల ద్వారా "నమా నత్యము, పరస్పర ఆవగాహన" ప్రాతి పదికగా పరిష్కరించుకోవాలి. 2. మెక్ మొహన్ రేఖను గురించి కొంత గందర గోళం ఉన్నది" మెక్ మొహన్ రేఖను "మనమేమో నరిహద్దంటాం. వారేమో వాస్తవ స్వాధీన రేఖ అంటారు," అన్నాడు ఆయన. చైనాతో నరిహద్దు తగాదా ప్రారంభమయిన తరువాత మెక్ మొహన్ రేఖను గురించి ఈ విధంగా చెప్పటం ఇదే ప్రథమం. "మేప్ ఉండనీ లేకపోనీ, మెక్ మొహన్ రేఖే మన నరిహద్దు" అని నెహ్రూ పార్లమెంటులో లోగడ చేసిన ప్రకటనకి, మెక్ మొహన్ రేఖను గురించి అన్వష్టత ఉన్నదన్న శ్రీ శివశంకర్ పార్లమెంటులో చేసిన ఈ ప్రకటనకూ ఎంతో తేడా ఉన్నది. 3. మెక్ మొహన్

రేఖ బాడగా గీత గీయబడడం వలన అనలు నరిహద్దు కొద్ది కిలోమీటర్లు అటు ఇటుగా ఉండవచ్చన్న శ్రీ శివశంకర్ ప్రకటన వల్ల ముక్కుకు సూటిగాపోతే 2, లేదా 3 కిలోమీటర్లు చైనా సైనికులు చొచ్చుకుని వచ్చారన్న ఛార్జి వాస్తవమా కాదా అని సందేహాన్నద మవుతున్నది. ఈ అనిశ్చిత పరిస్థితి ఉండడం వల్లనే శ్రీ శివశంకర్ ప్రకటన తరువాత నమస్క కొంత నడ్డు మణిగి నట్లున్నది.

మొత్తం భారత-చైనా నరిహద్దు వివాదాన్ని పరిష్కరించటానికి భారతదేశం స్వాతంత్ర్యం సంపాదించిన తరువాత కొన్ని ప్రయత్నాలు జరిగినవి ఉభయ దేశాల వాస్తవ అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ నమస్కను పరిష్కరించాలని కృష్ణమీసన్ ప్రయత్నించాడు. అక్బాయ్ చిన్ వున్నది. దానిగుండా చైనా వారు తమ రాష్ట్రాలైన సింకియాంగ్ ను టిబెట్ ను కలుపుతూ కొన్ని వందల మైళ్ళ పెద్ద రోడ్డును నిర్మించారు. కొన్ని సంవత్సరాలకు గాని భారత ప్రభుత్వానికది తెలియలేదు. నెహ్రూ పార్లమెంటులో ఒక ప్రకటన చేస్తూ చైనావారు నిర్మించిన రోడ్డుకు వందమైళ్ళ దూరంలో కూడా మనం లేమనీ, ఆ ప్రాంతంలో ఒక గడ్డి వరక కూడా మొలవదని చెప్పాడు. అటు వంటి అక్బాయ్ చిన్ ను చైనాకు వదిలేసి సిక్కిం, భూటాన్, చైనా నరిహద్దులు కలిసినచోట ఎద్దుకొమ్ములాగా మన భూభాగంలోకి చొచ్చుకు వచ్చిన చైనా ప్రాంతమయిన చుంబీలోయను తీసుకుందామని ఆలోచించారు. కాని నరిహద్దు నమస్కపై ఏర్పడిన ఉద్రిక్తపరిస్థితులలో సాధ్య పడలేదు 1960 లో చౌ-ఎన్-లై ఢిల్లీ వచ్చి భారత ప్రభుత్వంలో నరిహద్దు విషయమై చర్చలు జరిపేటప్పుడు అనేక ప్రతిపాదనలు చేసినట్లు తెలిసింది. ఎవరి ఆదీనంలో వున్న ప్రాంతాన్ని వారు వుంచుకోవడం మంచిదన్నది ఒక సూచన. దీని ప్రకారమయితే మెక్ మొహన్ రేఖ దిగువ ప్రాంతమంతా భారతదేశానికి అక్బాయ్ చిన్ ను చెనాకు వెళ్ళుతాయి. నెహ్రూ దీనికి అంగీక

రించలేదు తూర్పు ప్రాంతంలో నీటిజాలు సిద్ధాంత ప్రకారం నరిహద్దు రేఖను నిర్ణయించాలన్న నెహ్రూ సూచన ప్రకారం మొత్తం నరిహద్దునంతా నిర్ణయించవచ్చునన్న చౌ-ఎన్-లై ప్రతిపాదించగా దానిని నెహ్రూ తిరస్కరించినట్లు తెలిసింది. కాబట్టి ఆ ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమైనాయి. మెక్ మొహన్ రేఖకు ఎట్లాగో చైనా అంగీకరిస్తుందనే ఆశతో అక్బాయ్ చిన్ మీదనే పట్టుబట్టుతూ రావడం వల్ల యిది ఏవీ ఫలితంలేదు. చివరకు 1962 నరిహద్దు పోరాటానికి పరిస్థితులు దాడితీసినవి.

బ్రిటిషు పరిపాలన కాలంలో అనలు కాశ్మీరు యొక్క ఉత్తరపు, తూర్పు నరిహద్దులు నిర్ణయించబడలేదు ఎయిదీచి నన్ మ్యాపులు 12 వ వాల్యూముని బట్టి యిది ఋజువువుతోంది. 1930 లో సైమన్ కమిషన్ రిపోర్టులో ప్రచురించబడ్డ మ్యాపువల్లగాని 1946 లో బ్రిటిషు క్యాబినెటు మిషను భారతదేశానికి వచ్చినపుడు అతిరహస్యం అన్న పేరుతో బ్రిటిషు ఇండియా సైన్యపు జనరల్ స్టాప్ నమర్చించిన మ్యాపులను బట్టి కాశ్మీరు యొక్క ఉత్తరపు, తూర్పు నరిహద్దు కారకోరం ఖండాలుగా చూపబడింది. 1954 జులై లోనే ఉత్తరపు ఈశాన్యపు నరిహద్దు కమిటీ సూచన ప్రకారం భారత ప్రభుత్వం కొత్త మ్యాపును ప్రకటిస్తూ, అందులో కాశ్మీరు నరిహద్దు కారకోరంకు 100 మైళ్ళకు పైగా తూర్పునవున్న క్విన్లన్ పర్వతాలుగా చూపించబడింది. అంటే అక్బాయ్ చిన్. అంతా కాశ్మీరులో భాగంగా చూపబడింది. ఈ విధంగా సర్వే ఆఫ్ ఇండియా మ్యాపులు మార్చబడడంవల్ల లీగల్ గా చేసారే బలమేమీ లేదు. అందుకనే చాలాకాలం భారత దేశపు రాయబారిగా యితర దేశాలతో పనిచేసిన కె.పి.యస్. మీసన్ 1969లో ఒక కాన్వోకేషన్ సభ్యునిగా అక్బాయ్ చిన్ ని గురించి చైనా వాదనను అంగీకరించడం మంచిదనే అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చాడు. "....ఎందుకంటే మ్యాపులు, సాధికారాలు ఒప్పందాలు యితర డాక్యుమెంటులు, ఉభయలూ ఆధారంగా తీసుకుంటున్న అవేమీ నరిహద్దును ఖచ్చితంగా నిర్ధారణ చేయ



లేవు. ఎందువల్లనంటే అవేపి నుదేహానికి అతీతంగా లేవు....యితర ప్రాంతాలలో మనం ప్రతిపాదించేసీటిజాలు సిద్ధాంతం ఆక్సాయిచిన్ ప్రాంతంలో మన కనుకూలంగా లేదు. పైగా ఆక్సాయిచిన్ ఇండియాకు ఏమంత ప్రధానమైనది కాదు. పోతే చైనాకు అత్యంత ప్రధానమైనది. ఎందుకంటే చారిత్రికంగా రెండు ఆంధో శనకరమైన టిబెట్, సింకియాంగ్ రాష్ట్రాలను కలిపే లింకు అదే." ఇంకా ఆయన యిట్లా చెప్పాడు. "1960లో చౌ-ఎన్-లై ఇండియాకు వచ్చినప్పుడు....వివాదాన్వద మైన ఆక్సాయిచిన్పై చైనాకు ఉన్న హక్కును మనం అంగీకరిస్తే లోగడ ఏ చైనా ప్రభుత్వము అంగీకరించని మెక్ మోహన్ రేఖను చైనా ప్రభుత్వం అంగీకరించడం ద్వారా ఒక ఒప్పందం కుదురుతుందనే ఆశ కలిగింది." అయితే భారత ప్రభుత్వం దానికి అంగీకరించలేదు.

1981 లో జనతా పార్టీ నాయకుడు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి చైనా వెళ్ళినప్పుడు చైనా ఉప ప్రధానమంత్రి డెంగ్ సియా పోపింగ్తో మాట్లాడాడు ఆక్సాయిచిన్పై చైనా హక్కును గనుక ఇండియా గుర్తిస్తే చైనా మెక్ మోహన్ రేఖను గుర్తించగల దని డెంగ్ సూచించాడు.

1983 ఆగస్టు 4 వ తేదీన అప్పటి విదేశాంగ మంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు పార్లమెంటులో ఒక ప్రకటన గావిస్తూ "ఇండియా పశ్చిమ రంగంలో యధాస్థితిని కొనసాగిస్తే తూర్పు రంగంలో యధాస్థితిని కొనసాగించటానికి చైనా సిద్ధంగా ఉన్నదని, ఆ విధంగా ఒక గుండుగుత్తా ఒప్పందాన్ని చేసుకొనటానికి చైనా సిద్ధంగా ఉంద"ని తెలియచేశారు.

వాస్తవానికి చైనా ప్రభుత్వం మొదటి నుండి ఇటువంటి ప్రతిపాదనను గావిస్తూ సరిహద్దు ఒప్పందాన్ని చేసుకొనటానికి సిద్ధంగానే ఉన్నది సరిహద్దు తగాదా కొంత ముదిరిన తరుణంలో అప్పటి ఉమ్మడి కమ్యూనిస్టు పార్టీ 1959 అక్టోబరులో ఒక ప్రతినిధి బృందాన్ని చైనా వంపింది. పార్టీ కార్యదర్శి కా. అజయ్ ఘోష్ దానికి నాయకుడు. అయిదుగురున్న ఆ ప్రతినిధి వర్గంలోనేనొకనక్కుడను. చైనా నాయకుడు మావో. సే.టుంగ్తో ఈ ప్రతి

నిధివర్గం చర్చలు జరిపినప్పుడు ఈపైవద్ద తులలో సరిహద్దు వివాదాన్ని పరిష్కరించు కోవడానికి చైనా సిద్ధంగాఉన్నదని మావో సూచించాడు. దురదృష్టవశాత్తు కామేడ్ అజయ్ ఘోష్ ఈ విషయాన్నిపార్టీ కేంద్ర కార్య వర్గానికి కూడా తెలియచెప్పకముందే భారత ప్రధాని పండిత నెహ్రూకు తెలియ జేశాడు. ఎట్లగు చైనా మెక్ మోహన్ రేఖను అంగీకరిస్తుందికదా అనే దైర్యంతో నెహ్రూ ఆక్సాయిచిన్ విషయంలో వట్టు బట్టటం ప్రారంభించాడు. ఈ విధంగా, ఈనాడు శ్రీ శివశంకర్ చెప్పే విధంగా "నంప్రదింపులద్వారాను, పరస్పర అవగాహన ద్వారాను" అప్పుడే పరిష్కార

మయ్యే నమన్య యివ్విటి వరకు పొగ రాజాతునే ఉన్నది. చైనా వ్యతిరేకులు, కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులు. జాతి దురహంకారులు ఎటువంటి చిన్న నమన్యనైనా గోరంతలు కొండంతలు చేసి ఒప్పందం దగ్గరపడకుండా అడ్డుపడటానికి కారణమౌతున్నారు.

రాజకీయ వాస్తవాలను అవగాహన చేసుకొని పరస్పర ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని వేల సంవత్సరాల సౌహార్ద చరిత్రగల దేశాలు నడిహద్దుని గూర్చి రాజకీయ పరిష్కారం చేసుకొనటం ముదావహం.

## రెండు ప్రపంచాలు

1951 నుండి 1985 వరకూ ఆర్థికాభివృద్ధి

వార్సా కూటమి దేశాలలో	కామన్ మార్కెట్ దేశాలలో
2.7 రెట్లు	వ్యవసాయక ఉత్పత్తులు 2 రెట్లు
14.5 రెట్లు	పారిశ్రామికోత్పత్తి 37 రెట్లు
9.4 రెట్లు	జాతీయాదాయం 35 రెట్లు

ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం నిరుద్యోగుల సంఖ్య మొత్తం కార్మికులలో వారి సంఖ్య

అమెరికా	82 మిలియన్లు	7.2%
వశ్చిమ యూరపు	2 మిలియన్లు	11%

అమెరికాలో జనాభాలో పేదలుగా ఉన్న 80% కు వచ్చే ఆదాయంకంటే కోటిశ్వరులుగా ఉన్న 1% కు వచ్చే వారి ఆదాయం 1½ రెట్లు ఎక్కువ.

అమెరికా విదేశాలలో పెట్టిన పెట్టుబడిపై అక్కడి కార్మికులను దోచుకొనటం ద్వారా ప్రతి ఏటా, 1,50,000 కోట్ల డాలర్లను, అంటే 41% ను సంపాదిస్తున్నారు.

ఇటీవల కాలంలో ఏటా 20,000 కోట్ల డాలర్లను (1,80,000 కోట్ల రూపాయలను) అమెరికా సైనిక ఖర్చులకు పెట్టుచున్నది.

1-1-1986 వరకూ జరిగిన అణుశాంబు పరీక్షలు

అమెరికా	789	
సోవియట్ యూనియన్	565	
ఫ్రాన్స్	135	1556
బ్రిటన్	38	
చైనా	29	

యుద్ధ ప్రమాదం ఎటువైపు నుండి వస్తున్నదో తెలుస్తున్నది.





## జాక్ లండన్

అతనెవరో, అతని కదేమిటో ఎవరికి తెలియదు. ఆ తిరుగుబాటు బృందానికైనా ఎరికలేదు. వారతనిని "చిరుమాయ" అనుకునే వారు. పెద్ద దేశభక్తుడు అనేవారు. వారిలాగే అతను గూడ తనకిష్టమొచ్చిన వద్దటిలో రానున్న మెక్సికో విప్లవానికి సర్వం వడ్డి కృషిచేస్తున్నాడు. ఈ విషయం గుర్తించడంలో వారు చాల ఆలస్యంచేశారు. అతనంటే ఆ తిరుగుబాటు బృందానికి యిష్టంలేకపోవడమే అందుకుకారణం. ఒక నాడు అకస్మాత్ గా ఊడిపడ్డాడు అతను. వనితో కిటికీటలాడే ఆ గదిలో అనుకోకుండా ప్రత్యక్షమైనాడు. ఆనాడు అతన్ని గూఢచారిగా అనుమానించారు. డియాజ్ నియంత రహస్య సర్వీసుకు అమ్ముడైన కిలుబొమ్మగా బావించారు. అనేకమంది విప్లవకారులు అమెరికా అంతటా జైళ్ళలో మగ్గుతున్నారు. సాధారణ జైల్లో, మిలిటరీ జైళ్ళలో గూడా కుక్కలు కామ్రేడ్స్. చేతులకు కాళ్ళకు వేసిన సంతక శబ్దాలు అన్ని జైళ్ళ నుండి వినబడుతున్నాయి. అనేక మంది విప్లవకారులను సరిహద్దులు దాటించి, వరుసల్లో నింబెడ్డి కాల్చి చంపుతున్నారు.

అతను ఒక కుర్రవాడు- ఔను, అతని కింకా వద్దెనిమిదేండ్లు గూడా నిండలేదు. వయసుకు తగ్గ పుష్టిగానైనా లేదు అందు వల్ల కుర్రవాడుగానే కనిపిస్తాడు. అతన్ని చూడగానే ఆ విప్లవకారుల బృందానికి నదభిప్రాయం ఏర్పళ్ళేడు "నా పేరు పెలిపే రైవేరా" అన్నాడు అతను రాగానే. "నేను విప్లవకోసం కృషిచేస్తాను" అనిగూడా కలిపాడు. అంటే ఆపైన మరొక్కమాట మాట్లాడలేదు. ఒక్క పూదా వలుకు వలక లేదు. అంతకు మించి వివర మూ చెప్పలేదు. వారి సమాధానం కోసం ఎదురు

చూస్తూ నిలబడ్డాడు అంటే. అతని పెదవులపై చిరునవ్వులేదు. కళ్ళలో చిరుహాసం కనిపించలేదు. చొరవకు పేరు పడ్డ పోలీసోపేరా కుదుపుకు గురైనట్లు బావించాడు జాగుప్సాకరమైనదేదో ఎదురైన అనుభూతి. భయంకరమైన వస్తువు ఎదురైనప్పటి అనుభవం. అంతువట్టని ఏదో భారం చుట్టుముట్టినప్పటి అగమ్యత. ఆ కండ్లలో ఏదో విషపూరితమైన చూపు. పగబట్టిన పాము కండ్లలోని వెలుగు. అవి కూరంగా మండుతున్నాయి. కేంద్రీకృతమైన, విస్తారమైన డ్వేషం జ్వలిస్తున్నదా చూపుల్లో. ఆ విప్లవ నేతల నుండి కండ్లు వక్కనేవున్న డైపు రైటర్ పైకి మళ్ళాయి. ఆ మండే కండ్ల వెలుగులు. శ్రీమతి సెల్ బీదానితో కుస్తీ పట్టినట్లు టకటక లాడిస్తున్నది. ఆ డైప్ రైటర్ ను. ఒక్కక్షణం- ఒక్కక్షణమే-ఆమెకేసి చూశాడు అతను. ఆ క్షణమే ఆమె చూపుతూ కలికాయి వాటిని ఏదోతెలియనిభావం ఆభావమేఆమె నా క్షణం నిశ్శబ్దం చేశాయి. డైపుచేస్తున్న ఉత్తరంపై కేంద్రీకరించేందుకు ప్రయత్నించింది ఆమె ఆభావం నుండి తప్పుకునేందుకు.

వేరా ప్రక్కనే కూర్చొని వున్నారు ఆరెల్లానో, రామోస్. వేరా వారిద్దరినీ కళ్ళతోనే ప్రశ్నించాడు. వారు గూడా కళ్ళతోనే పరస్పరం సంభాషించుకున్నారు. వారి కండ్లు ఏనిర్ణయానికిరాలేకపోయాయి. సందేహం నిండిన ఆ నేత్రాలు ఊగినలాడాయి. ఒక్క వలచని ఆకురవాడు వారికి అర్థం కాలేదు. అవగాహన లేమితో వచ్చే అరిష్టాల విగ్రహంలా వున్నాడు అతను. గుర్తింపుకు అతీతంగా వున్నాడతను సాధారణ విప్లవకారుల నిజాయితీకి అందనంత అతీతుడుగా వున్నాడు.

డియాజ్ వట్ట. అతని నియంతృత్వం వట్ట నిజాయితీగల. సాధారణ దేశభక్తులలో మాత్రమే చెల్లే భయంకర డ్వేషం, వీటన్నిటినీ మించినది ఏదో వారి కెదురుగా నిలచింది. అది ఏమిటో మాత్రం వారికి అర్థంకాలేదు. వారందరిలోవీరా అందరికంటే త్వరగా ప్రతిస్పందించే వ్యక్తి. తృటిలో నిర్ణయానికి రాగలసి... వాడే... వాడే... వూడ్చేందుకు ముందుకొచ్చాడు.

"మంచిది" అతినెమ్మదిగా అన్నాడు వేరా. "విప్లవానికై కృషి చేయాలని వచ్చానన్నావు మంచిది. ఆకోటు తీసి అక్కడ తగిలించు. ఇలా రా. బక్కెట్టు ఎక్కడున్నాయో చూపుతాను. బట్టలన్నీ మురికి పట్టాయి. ఈ నేల చూదావా దుమ్ము పేరుక పోయివుంది. ఈ గదిశుభ్రం చెయ్. దీనితో ప్రారంభించి అన్ని గదులు కడిగెయ్. అలాగే ఉమ్మేసిన తొట్లు శుభ్రం చేయాల్సి వుంది. అలాగే కిటికీలు చూడు ఎలా బూజా పట్టివున్నాయో...."

"ఇదంతా విప్లవం కోసమేనా?" అడిగాడు ఆ పిల్లవాడు.

"ఔను విప్లవం కోసమే" వేరా సమాధానం.

ఒకక్షణం రైవేరా కండ్లలో సందేహం. ఆ అపసమ్మకం తోనే చూశాడు అందరినీ ఒక్కసారి. అంటే మరుక్షణంలో కోటు తగిలించాడు.

"అలాగే. అలాగే చేస్తాను" అన్నాడు.

అంతకు మించి ఒక్క వలుకు లేదు. ఆరోజునుండి ప్రతిరోజూ అదేవని చేసేవాడు. ఇల్లు చిమ్మడం నీళ్ళ గుడ్డతో తుడువడం. శుభ్రం చేయడం. కుం పట్టలో బూడిద తీసేవాడు.. బొగ్గు తెచ్చి సింపేవాడు నివ్వరాజేసేవాడు. విప్లవకారులలో అతి ముందుగా వచ్చేవారు వచ్చే సరికే వెచ్చదనం యిచ్చే పౌయ్యి మండుతుండేది.

"నేనిక్కడ నిద్రపోవచ్చా?" ఒకసారి అడిగాడు అతను.

అహ! వాళ్ళందరిలో ఆలోచనలు సుళ్ళు తిరిగాయి. వచ్చేస్తున్నాడు. డియాజ్ మనిషి బయట పడుతున్నాడు. ఆనియంత హస్తం ప్రదర్శిత మౌతున్నది. విప్లవకారుల గదుల్లో వడుకోవాలనడం అంటే ఏమిటి? వారి రహస్యాలను చొరకపుచ్చు



కునే ప్రయత్నం. వారి పేర్లు జాబితా కోసం వడే తావత్రయం. మేక్సికోలో చెల్లాచెదురుగా వున్న అందరి చిరునామాలూ సంపాదించే కుట్ర-చూచారా డియాజ్ హస్తం!! ఇదే వారిలో రేగిన ఆలోచనలు. అతని కోరిక నిరాకరించారు. మరెప్పుడూ రెవారా ఆమాట ఎత్తలేదు. అతనెక్కడ పడుకుంటున్నాడో తెలియదు ఏమి తింటున్నాడో తెలీదు. తిండి ఎలా సంపాదించుకుంటున్నాడో గూడా తెలీదు. అరెల్లానో ఒకసారి అతనికి రెండుదారల్లు యివ్వబోయాడు. తరి అడ్డంగా తిప్పి వద్దని చెప్పాడు. వేరా వత్తిడి చేశాడు తీసుకోమని.

“నేను విప్లవం కోసం వనిచేస్తున్నాను” అంటే అతని నమాధానం.

ఆధునిక కాలంలో విప్లవ సాధనకూ డబ్బుకావాలి. విప్లవ స్థావరంలో డబ్బుకు ఎంతో వెలలు వడాల్సి వస్తున్నది గూడా. అనేకసార్లు విప్లవకారులు ఆ కలితో మారారు. ఎంతో శ్రమించేవారు. ఆ మహా ప్రస్థానం చివరి ఘట్టానికి వస్తున్నది. విప్లవ భానోదయం ఎంతో దూరంలో లేదు. అయినా అతికొద్ది మొత్తం డబ్బు లేని నందరూలు, ఆ కొరతే విప్లవ విజయానికి, పరాజయానికి మధ్య విభజన రేఖలా నిలిచిన నమయాలు లేకపోలేదు. ఒకసారి..... ఇంటి అద్దె రెండు నెలలు బకాయివడ్డారు. యజమాని వారి మూటా ముల్లె విసిరేస్తానని బెదిరిస్తున్నాడు. ఎక్కడా పుట్టని డబ్బు ఎలా సంపాదించాలా అని విప్లవకారులు నతమత మౌతున్నారు. అప్పుడే.... అప్పుడే ఆ నేల తుడిచే పిల్లవాడు.... ఆ చిరిగిన పేలికల్లో నలుగుతున్న కుర్రవాడు, అతనే ఫెలిపి రివేరా.... చిరిగిపోయిన తన జేబులోనుండి అరవైదారల్లు తీసి మేనేజీ డేబుల్ మీద పెట్టాడు. అలాగే మరికొన్ని సార్లు జరిగింది. మూడువందల పుత్రురాలు - అవి పుత్రురాలు కాదు తక్షణమే నహాయం కావాలనే కేకలు నిండిన విజ్ఞప్తి పత్రాలు.... సంఘటిత కార్మిక - వర్గానికి డబ్బు అందించమనే ఆక్రందనలు... వివిధ పత్రికలకు కొత్త వార్తలు చేరవేసే పావురాళ్ళు, వివిధ ప్రాంతాలలో ఆమెరికన్ కోర్టులు విప్లవకారుల వట్ల వ్యవహరిస్తున్న తీరుకు

నిరసన ధ్వనులు.... అన్నీ.... అన్నీ విప్లవ కార్యకలాపాల వాణులు..... తయారైతే అయినాయి.... కానీ పోస్ట్ చేసేందుకు తపాలా బిళ్ళలు కరువై రెక్కలు లేని పక్షుల్లా నిలిచిపోయాయి. నిస్సహాయంగా నిలిచి, ఏమీ చేయాలో తోచక కాళ్ళు తొక్కుకుంటున్నారు నాయకులు. అప్పుడు గూడా వేరానే ఆదుకున్నాడు. అతని నాన్న ఇచ్చిన గడియారం మాత్రం మరలా అతని చేతుల్లో కనవడ లేదు. అలాంటి మరో సందర్భంలోనూ అతను అందించిన సొమ్మే ఆదుకున్నది. కానీ అతని పుంగరపు వ్రేలు పుంగరం లేక వెలవెలాపోయింది. పరిస్థితులు మరింత తీవ్రమైనాయి. నిస్సహాయత పెన వేసుకుంది నాయకత్వాన్ని. నిబ్బరానికి మారుపేరైన రామోస్, అరెల్లానోలు చేతులు ఏసుకుంటున్నారు దిక్కుతోచక.

## ది మెక్సికన్

పెదాలు కొరుక్కుంటున్నారు దారి కనపడక. మరోసారి పుత్రురాలు వెళ్ళాలి. వెంటనే వెళ్ళాలి.... కానీ పోస్టాఫీసు అప్పు యివ్వదు. “ఏమి చెయ్యాలి?” దిక్కుతోచక తమనులా మేవిప్లవకారులు ప్రశ్నించుకుంటున్నారు. అది వింటున్న రెవెరా, నెత్తిన బోపీ పెట్టుకుని వెళ్ళాడు. తిరిగి రాగానే వెయ్యి రెండు సెంటల్ల తపాలా బిళ్ళలు మేనేజీ బల్లపై విసిరాడు.

“ఇదా డియాజ్ బంగారం కాదుగదా?” తోటి క్లామేడ్స్ మనసులోనూ నలిగే సందేహాన్ని వేరా బయట పెట్టాడు.

అందరి నొసలు ముడుచుకున్నాయి. ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూచుకున్నారు. ఎవరూ ఔననిగాని, కాదనిగాని అనలేక పోయారు. ఫెలేపి రివేరా విప్లవం కోసం గదులూడ్డడం సాగిస్తూనే వున్నాడు. అవసరమైనప్పుడల్లా వెండి, బంగారాలు తెస్తూనే వున్నాడు. విప్లవ బృందం వాడు కుంటూనే వుంది.

అయినా అతనంటే వారికి అభిమానం కలగలేదు— వారు అతన్ని ఆదరించలేక పోతున్నారు. అతనెవరో వారికింకా తెలీదు.

అతని వద్దతులు భిన్నంగా వున్నాయి. అలాంటి పోకడలు వారికి కొత్త. తన అభిప్రాయాలు చెప్పడం తన గురించి వివరాలు యివ్వడం “విప్లవంకోసం” ఇదే ప్రశ్న కై నా అతని నమాధానం. “విప్లవం” అదే అతని తిరుమంత్రం. యువకుడేమో అంతకు మించి ప్రశ్నించేందుకు వారు సాహసించలేకపోయారు. అనుమానాలను తొలగించుకునే అవకాశం అతను యివ్వడం లేదు. అతని ఏ చర్య తప్పు పట్టేందుకు అవకాశం యివ్వడం లేదు.

“బహుశా గొప్ప మనసేమో! ఒంటరి బతుకేమో!! ఏమో ఏమో నేనేమీ చెప్పలేక పోతున్నాను. నాకేమీ తెలియడం లేదు” అన్నాడు నిస్సహాయంగా అరెల్లానో ఒకసారి.

“అతను మానవ మాత్రుడు కాదు.” రామోస్ అభిప్రాయం.

“వాడిపోయిన మనసు అతనిది. గిడన బారిన హృదయం” మేనేజీ అన్నది. “హాన్యము, చిరునవ్వు అతనిలో ఇంకి పోయాయి. మృతప్రాయుడు అతను. అయినా భయంకరంగా బ్రతికేవున్నాడు.”

“జీవితం చేదు అనుభవంలా వుంది. బతుకులో నరకం కనబడిన వాడు తప్ప అలా వుండలేడు.... అయినా బాల్యం వదలలేదు ఇంకా ఈ కుర్రవాడు.” మో అన్నాడు.

అయినా వారు అతనిని అభిమానించలేక పోయారు. అతను ఎప్పుడూ మాట్లాడేవాడు కాదు. ఏ విషయమూ ప్రశ్నించేవాడు కాదు. ఏ సూచనా చేయడు. వారు మాట్లాడుకుంటుంటే వింటూ వుండేవాడు ఎలాంటి స్పందనా కనిపించినట్లు వుండేది కాదు. ముఖంలో మార్చే కనిపించదు. శిలలా వుండేవాడు. కానీ అతని కండ్లు.... అవి మాత్రం— వారు విప్లవాన్ని గురించి మాట్లాడుకునేటప్పుడు, వారిలో ఉత్కంఠ త కనిపించినప్పుడు, సంతృప్తి సంతరించుకున్నప్పుడు— అవి, ఆ కండ్లు మాత్రం జాజ్వాలమాయంగా మండేవి. వారు మాట్లాడుకుంటుంటే మాట్లాడే వారి ముఖాలవైపు ఆ కండ్లు మిలమిలదాడుతూ తిరిగేవి. ప్రజ్వరిల్లే మంచుగడ్డలా తొలిచి వేసేవి ఆ చూపులు. ఎదుటి వారి స్వాస్థ్యం.



చెరిపేవి. మానసికంగా తీవ్రమైన నంచల నం కలిగించేవి.

“అతను గూఢచారి మాత్రం కాదు.” వేరా మేనేజీతో గునగునలాడాడు. “అతను దేశభక్తుడు— నా మాట గుర్తు పెట్టుకో. మనందరికన్నా గొప్ప దేశ భక్తుడు. ఆ విషయం మాత్రం నాకు తెలుసు. నా హృదయం, ఆలోచనాగూడా అదే విషయం వదలవదల చిప్తున్నాయి. కాని అతన్ని మాత్రం అర్థం చేసుకో లేకుండా వున్నాను.

“కాని అతను పొగరుబోతు” మేనేజీ అంది.

“నాకూ తెలుసు” వేరా అన్నాడు భుజాలు ఎగరేస్తూ. “ఆ కండ్లతో— అతని కండ్లతో నూటిగా చూచాడు నన్ను. ఆ కండ్లలో ప్రేమలేదు. బెదిరింపే కనవడు తుంది. అడవిలోని పులి కండ్లలా క్రూరంగా వుంటాయవి, ఒక్క విషయం న్యస్తం. నేను మన లక్ష్యానికి ద్రోహం చేశానా అతను నన్ను చిత్రవధ చేస్తాడు. అతని హృదయం పాషాణం. చురకత్తి. అతని గుండె ఉక్కు. దానిలో కరుణకు స్థానమేలేదు. అతి నిశితం అతని ఆలోచన. కాని గడ్డకటిన మంచుకన్నా క్రూరం. వర్షత శిఖరం మీద ఒంటరిగా మనిషి మంచుకు గడ్డకట్టుకు పోయే లాంటి చలి కాలపు రాత్రిలో వెన్నెల వంటి వాడు అతను. డియాజ్ అన్నా, అతని హంత కులు అన్నా భయం లేదు నాకు. కానీ ఈ కుర్రవాడు— వాడిని చూస్తేనే వణుకు పుడుతుంది నాకు నిజం చెబున్నాను. అతనంటే భయం నాకు. అతను మృత్యువు నీడ. దాని నిశ్వాసం!!”

అయినా రెవెరానే అతనికి పని అప్ప జెప్పేందుకు ఇతరులను ఒప్పించాడు. లాస్ ఏంగెల్స్, దిగువ కాలిఫోర్నియా, మధ్య వార్తా సౌకర్యాలు దెబ్బతిన్నాయి. ముగ్గురు కామ్రేడ్స్ చేత గోతులు తీయించి, వాటి లోనే వారిని పూడ్చేశారు. మరో యిద్దరు లాస్ ఏంగెల్స్ లో అమెరికా ప్రభుత్వ ఖైదీలుగా మగ్గుతున్నారు. జావాన్ ఆల్ వర్ డో అక్కడ అమెరికా కమాండర్. రాష్ట్ర న్యాయానికి మారు పేరు అతడు. విప్లవ కారుల పథకాలన్నిటినీ అడ్డుకుంటున్నాడు. అక్కడి విప్లవకారులతో సంబంధాలు

విచ్ఛిన్నమైనాయి. అప్పుడే తలెత్తుతున్న దిగువ కాలిఫోర్నియా విప్లవోద్యమంతో సంబంధాలు తెగిపోయాయి.

యువ రెవెరాను పిలిచారు. విషయం చెప్పారు. చేయవలసిన పని వివరించారు. దక్షిణాదికి వంపారు. అతను తిరిగివచ్చే సరికి సంబంధాలు తిరిగి ఏర్పడ్డాయి. జావాన్ ఆల్ వర్ డో చావుకబురు అందింది. పడవలోనే ప్రాణాలు వదిలినాగు గుండెల్లో గునవం వంటి కత్తి అతన్ని బలిగొన్నది. రెవరాకు యిచ్చిన ఆదేశాల అతిక్రమణ ఇది. కాని అతని చర్యల సందర్భం వారికి అర్థమైంది. వారు అతన్ని ప్రశ్నించలేదు. అతనూ నోరు విప్పలేదు. ఒకరి నొకరు చూచుకున్నారు. జరిగింది ఊహించు కున్నారు.

“నే చెప్పాను గదా!” వేరా అన్నాడు. “ఈయువకుడిని చూచే డియాజ్ ఎవరన్నా భయపడనంత భయం వడాలి. మచ్చలేని యువకుడు ఇతను. అతనిది భగవత్ హస్తమే”

అతను పొగరుబోతు అన్నది మేనేజీ మిగతా వారంతా ఆ విషయం గమనించారు. అతని వంటిమీద గాయాలు అందుకు సాక్ష్యమైనాయి ఒకసారి తెగిన పెదవితో వచ్చాడు. మరోసారి వాచిపోయిన చెవి దర్శనమిచ్చేది. అతను కొట్లాడు తున్నాడనేది న్యస్తం ఎక్కడో మరో ప్రపంచంలో— తనుతినితిరిగే డబ్బు సంపాదించే మరో ప్రపంచంలో; అదెక్కడో ఏమిటో వారికి తెలియదు. అతను తగాదాలు వడుతున్నాడనేది న్యస్తమే. కొంత కాలం గడచేసరికి వారి వత్రికకు అచ్చు కూర్చడం ప్రారంభించాడు. వారిదొక వార వత్రిక. అయితే ఆ పని చేయలేని నమయాలు గూడా ఎదురయ్యేవి. చేతి వేలి కణుపులు గాయాలు పడేవి. బొటనవేళ్ళు గాయాల పడేవి. అప్పుడప్పుడు ఏదో ఒక బుజం వేలాడుతుండేది. అతని ముఖంలో అవ్యక్తమైన బాధ కనిపించేది.

“అతనొక దారి తప్పిన మనిషి” అన్నాడు ఆరెల్లానో.

“హీనమైన ప్రదేశాలకు వెళ్తుంటాడను కుంటాను” రామోస్ అభిప్రాయం.

“కాని అతనికి డబ్బెట్లా వస్తున్నది?” వేరా ప్రశ్నించాడు. “ఇవాళే, ఇప్పుడే తెలి

సింది. వత్రికకు కాగితం బిలుచెల్లించాడని. అది నూట నలభై డాలర్లు” అని గూడా వివరించాడు.

“కనవడకుండా వెళ్తుంటాడు. ఎక్కడికి వెళ్ళిందీ చెప్పనే చెప్పడు” మేనేజీ అన్నది.

“అతని మీద ఒక కన్నేసి వుండాలి. ఎవరినైనా అందుకు నియోగించాలి” రామోస్ ప్రతిపాది.

“నేను మాత్రం అవని చెయ్యను” వేరా అన్నాడు. “అందుకు వూనుకుంటే నేను మీకు మరలా కనిపించను. కేవలం దహన కాండకు శవంలా దర్శన మిస్తాను. అతనిలో భయంకరమైన ఉద్వేగం వుంది. తనకూ ఉద్వేగానికి మధ్య దేముడు నిలిచినా ఉమించడు”

“అతని ముందు పసివాడినై పోతున్నాను.” రామోస్ ఒప్పుకున్నాడు.

“అతనొక మహాశక్తి. అదిమ మానవుని ఉద్రిక్తబలం. అడవిలో తోడేలు-బునకొట్టినాగు” ఆరెల్లానో అంచనా.

“విప్లవ మూర్తిభావం అతను” వేరా అన్నాడు. విప్లవ జ్వాల భావం, పగ అతనికి తీరని దాహం. అరచి గోల చేసే ద్వేషం కాదు. నిశ్శబ్దంగా కుతుక కోసే పగ. నిశ్శబ్ద నిశీధిలో పయనించే వినాశకారుడైన గంధర్వుడు.”

“అతనికై కన్నీరు కార్చగలను.” మేనేజీ అన్నది. “అతను ఎవరి వామా కాదు. అందరినీ ద్వేషిస్తాడు. మనవట్లనే అతను నహనం చూపుతున్నాడు. బహుశా అతను ఆశించిన దారిలో మనం వున్నాం గనుక ననుకుంటా. అతను ఒంటరి.... ఒంటరివాడు.” ఆమె గొంతులో ధుఃఖపు చాయలు, కండ్లలో మనకసీరు.

రివేరా వద్దతులు, వనులూ గూడా మాయాజాలంగా వుండేవి. ఒక్కొక్కసారి వారంరోజులు పల్తా వుండేవాడు కాదు. అయితే అలా కొంత తడవు తరువాత తిరిగి వచ్చిన ప్రతిసారి జేబుల నుండి బంగారం తీసి మేనేజీబీ టేబుల్ మీద పడేసేవాడు. ఒక్కమాట, మరే ప్రకటనా వుండేదేకాదు. మరొకసారి వారాల తరణిడి వారితోనే వుండేవాడు.

(నకేషం)



# “ది ప్రేడ్ యూనియన్” 1926

[ప్రేడ్ యూనియన్లో పనిచేస్తున్న మన కార్యకర్తలకు వివిధ కార్మిక చట్టాలను పరిచయం చేయాలని భావించాం.

చట్టాలుమనకునర్వన్యం కావు. కాని ఈ నాటి పోరాటంలో వాటి పరిచయం గూడా అవసరం. అందుకే “కార్మికలోకం” ఈ శీర్షికను ప్రారంభిస్తున్నది—నం॥]

ప్రేడ్ యూనియన్లో పనిచేసేవారు మొట్టమొదట తెలుసుకొనవలసింది యూనియన్ ఏర్పాటు చేయడం ఎలా? ఆ యూనియన్ను ఎలా రిజిష్టర్ చేయాలి? యూనియన్ ఏర్పాటులో చట్టరీత్యా ఏ ఏ అంశాలు దృష్టిలో వుంచుకోవాలి— అనే అంశాలు.

ఒక ఫ్యాక్టరీలో కార్మికులు యూనియన్గా ఏర్పడాలంటే అందుకు భారత దేశంలో ఒక చట్టం వుంది. దానినే “ది ప్రేడ్ యూనియన్స్ ఆక్ట్ 1926” అంటారు.

కొంత మంది కార్మికులు తమ యూనియన్ను ఏర్పర్చుకోవాలని ప్రయత్నాలు ప్రారంభించగానే యజమానులు దాడి చేయడం మనకు ఈనాటికీ అనుభవం వుంది. ఎవరైతే అలాంటి యూనియన్ ఏర్పాటుకు పూనుకుంటారో అలాంటి కార్యకర్తలపై శిక్షణా చర్యలు ఉద్యోగం నుండి తొలగింపుల వంటి దుర్మార్గాలకు పూనుకుంటున్న ఉదంతాలు మనకు ఎన్నో తెలుసు. తమతమ ఫ్యాక్టరీలలో కార్మికులు ఐక్యం కావడమే కొందరు యజమానులు సహించలేరు. ఈ దేశంలో కార్మికులకు కొన్ని చట్టాలు వున్నాయనే విషయమే వారికి మింగుడు వడదు. తాము విదిలించే రూకలతో, తమ దయాధర్మ బిక్షమీదే కార్మికులు ఆధారపడి తాము చెప్పిన రీతిగానే బతకాలని వారి కోరిక.

యూనియన్ ఏర్పడడం అనివార్యమని తెలుసుకున్నప్పుడు తమకు అనుకూలంగా వుండేకార్మికులనే అలాంటి యూనియన్ను ఏర్పర్చమనే యజమానులు సహితం వున్నారు. అందుకే వారు “కార్మికులే యూనియన్ ఏర్పర్చుకోండి. బయటవారు వద్దు” అనే వాదనలు పెడతారు. తమకూ-కార్మికులకు వుండే సంబంధం తండ్రి.

బిడ్డల వంటి సంబంధమని దానిలో ఇతరుల జోక్యం అవనరంలేదనే వాదిస్తారు.

బయట వారే వుండవలసి వస్తే తమకు అనుకూలరైన వారిని, నాయకత్వం వహించేలా ప్రోత్సహించే యజమానులూ వున్నారు.

యజమానులు — కార్మికులు వేరు వేరు వర్గాలు కాదని, వారి మధ్యజరిగే పోరాటం వర్గపోరాటం కాదని చెప్పే ప్రేడ్ యూనియన్లు వున్నాయి. అలా వర్గ పోరాటాన్ని, ఆ పోరాటంలో నమ్మే ఆయుధాన్ని నిరాకరించేందుకే భారతదేశంలో ఐ. ఎన్. టి. యు. సీ ని ఏర్పాటు చేశారు. ఆ సిద్ధాంతానికి మతం రంగు పులిమి, భారతీయ సంస్కృతి అనే ముసుగు వేసి ప్రచారం చేస్తుంది టి. యం ఎస్.

నలభై సంవత్సరాలు అయింది మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి. 66 సంవత్సరాల క్రితమే అఖిలభారత స్థాయిలో ప్రేడ్ యూనియన్లు ఏకమైనాయి. ఇంత చరిత్ర జరిగిన తరువాత మన అనుభవం ఇది. అలాంటప్పుడు మొదట భారత దేశంలో కార్మిక వర్గం ఐక్యమై యూనియన్లు ఏర్పర్చుకునేందుకు ప్రయత్నం చేసినప్పుడు పరిస్థితి ఎలా వుండేదో ఒక్కసారి గమనిద్దాం.

బ్రిటిష్ వారు ఈ దేశానికి వచ్చేనాటికి మనదేశంలో ఆధునిక పరిశ్రమలు లేవు. అందువల్ల ఆధునిక పారిశ్రామిక కార్మికులూ లేరు.

తమ వ్యాపారం, మిలటరీ అవసరాల కోసం భారతదేశంలో 1850 లలో రైల్వేలు నిర్మించడం ప్రారంభించారు. ఆ నిర్మాణంలో పాల్గొన్నవారే భారత దేశంలో ఆధునిక కార్మికులు రైల్వే అవసరాలకు చిన్న యంత్రపరిశ్రమ, బొగ్గ పరిశ్రమ ప్రారంభమైనది. కార్మిక వర్గం అభివృద్ధికాసాగింది.

అయితే అంతకు ముందే ఇతర కార్మికులు గూడా పొడవైనారు. 1823 లో కలకత్తా వల్లకి బోయీలు నమ్మే చేశారు. నదీరవాణా కార్మికులు 1853 లో నమ్మే

చేశారు. అలాగే 1862 లో ఒంటెదు బండ్ల వారు నమ్మేచేశారు. 1866 లో బొంబాయి మునిసిపాలిటీకి చెందిన మాంసవిక్రయదారుల నమ్మేచేశారు. అహమ్మదాబాద్ లో దర్జీ పని వారు, ఇటుక పనివారు గూడా నమ్మేలు చేశారు.

కాని వీటిని ఆధునిక పారిశ్రామిక కార్మికుల నమ్మేలుగా భావించలేము.

ఆ కాలంలోనే జరిగిన ఒక మత్త పోరాటం మన మెంతో గర్వంచదగినది. 1854 లో రైల్వేలు వేయడం ప్రారంభమైందని ముందే చెప్పాను గదా, రైల్వే కార్మికులు ఏర్పడిన ఎనిమిది సంవత్సరాలకే ఎనిమిది గంటల పనిదినం కావాలని 1862 లోనే భారతదేశంలో నమ్మే జరిగింది. ఆ తరువాత 24 సంవత్సరాల తర్వాత చికాగోలో 8 గంటల పనికోసం నమ్మే జరిగింది.

1854 లో మొదటి జూబ్లీ మిల్లు కలకత్తాలో ఏర్పడింది. అదే ఏడాది బొంబాయిలో భారతీయ నూలుమిల్లు ఏర్పడింది. 1879-80 నాటికి 58 నూలు మిల్లులు ఏర్పడ్డాయి. 1894 నాటికి బొగ్గ గనుల్లో మూడు 76 వేల మంది, టీ తోటల్లో నాలుగు లక్షల మంది పనిచేయ సాగారు. పెరిగిన కార్మిక వర్గం తన జీతాల పెరుగుదలకు, పెనాల్టీల విధింపుకు వ్యతిరేకంగానూ పోరాటాలు ప్రారంభించింది. 1882-90 ల మధ్య 25 పెద్ద నమ్మేలు జరిగాయి. అనేకానేకం చిన్న చిన్న పోరాటాలూ సాగేవి. కార్మిక వర్గం పరిస్థితి అత్యంత దయనీయంగా వుండేది. ఆనాటి గ్రామీణ జీవితంలో వస్తుండే నికృష్ట వేతనాల పూర్వ రంగంలో వేతనాలు యిచ్చేవారు. పని గంటలు లేవు. తలదాచుకునే గూడు లేదు. వృత్తికి భద్రత లేదు.

ఇటువంటి దారుణాలకు వ్యతిరేకంగా కార్మికులు ఎక్కడిక్కడ నమ్మేలు చేసేవారు. యజమానులు స్వంతంగా కాల్పులు సాగించేవారు. ఆనాడు మాస్టర్స్ అండ్ నర్వెంట్స్ ఆక్ట్ అనేది వుండేది. తప్పు చేసిన కార్మికులను జైల్లో పెట్టే అధికారం.



# చట్టాలు పరిచయం

1 ఆ చట్టం యజమానులకు యిచ్చేది. అలాగే వర్క్ మెన్స్ బ్రీచ్ ఆఫ్ కాంట్రాక్ట్ చట్టం ప్రకారం ఉద్యోగం వదిలిపోతే శిక్షలు విధించేవారు. యజమానులే తొలగిస్తే ఎలాంటి శిక్ష వుండేది కాదు.

ఈ పూర్వ రంగంలో కార్మికులను నమీకరించేందుకు మానవతా వాదులు కొందరు పూనుకున్నారు. బ్రహ్మ సమాజానికి చెందిన శ్రీ శశివాద బెనర్జీ, కలకత్తాలో 1874 లో ఇలాంటి ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. "భారత శ్రమ జీవి" అనే పత్రిక ప్రారంభించారు. కార్మిక వర్గానికి విద్యా విజ్ఞానాలు కలిగించాలని, వారిలో దురలవాట్లు మాన్పించాలని ఆ సమాజ ప్రయత్నం.

2 బొంబాయి జోశి కార్మికులలో శ్రీ నారాయణ్ మెహతీ లోటుండే అనే మరొక మానవతావాది సహితం కృషి ప్రారంభించారు. "దీన బంధు" అనే పత్రిక ప్రారంభించారు.

ఇలా అనేక మంది మానవతా వాదులు సాగించిన కృషికి చాల వరిమితులు వున్నాయి. వారికి బ్రేడ్ యూనియన్స్ ప్రత్యేక నిర్మాణం గురించిన అనుభవం లేదు. పెట్టుబడిదారీ విధానం గురించిన అవగాహన లేదు. పేదల సముద్ధరణకు సంఘటితకృతి అవసరమనే అభిప్రాయాలు గూడా లేవు. కాని పేదల బాధల వట్ల కన్నీరుకారే హృదయం, ఆ కన్నీళ్ళను తుడవాలనే తపన మాత్రమే వున్నాయి.

శ్రీ లాభెండే 1880 బొంబాయి మిల్ హౌండ్స్ అసోసియేషన్ ను ప్రారంభించారు. ప్యాక్టరీ కార్మికుల వరిస్థితి విచారణకు వేసిన కమిషన్ ముందు సాక్ష్యాలు చెప్పించేందుకు ప్రయత్నం చేశారు గూడా.

ఇలాంటి మానవతావాద ప్రయత్నాలు 1905 స్వదేశీ ఉద్యమంలో కొత్త పుంతలు తొక్కాయి.

1906 నాటికి జనవనార పరిశ్రమలో 155 వేలు, బొగ్గు గనులలో 76 వేలు, టీ తోటల్లో 68 వేలు, రైల్వేలలో లక్ష మంది వనిచేయ సాగారు. తమ హక్కుల కొరకు కార్మికులు ఎక్కడి కక్కడ నమ్మెలు సాగించేవారు. కార్మిక వర్గం

కొరతగా వున్నప్పుడు యజమానులు కొన్నికోరే లను తీర్చేవారు. ఈ నమ్మెలు ముందుగా పదకం ప్రకారం జరిగేవి కాదు.

కాని స్వదేశీ ఉద్యమం ఊపుతో కార్మికుల పోరాటాలు గూడా ఉధృత స్థాయికి చేరుకున్నాయి. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ సంస్థలలో, బ్రిటిష్ యజమానులకు వ్యతిరేకంగా జరిగే పోరాటాలకు స్వదేశీ ఉద్యమ నాయకులు సహితం సహకరించ సాగారు. ఎక్కడికక్కడ సాగుతుండిన పోరాటాలు రాష్ట్రాల వ్యాప్తిగా, ఆయా రాష్ట్రాలలో పరిశ్రమల వ్యాప్తిగా జరగసాగాయి. ఆ విధంగా ఐక్యత ఏర్పడసాగింది.

## యుద్ధం ధరలు పెరుగుదల

మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం భారత కార్మికులందరినీ ఒకే వేదికపైకి తెచ్చేందుకు దోహద పడింది. యుద్ధంతో ధరలు పెరిగాయి. అది దేశమంతటా కార్మిక వర్గాన్ని ఒకే రీతిగా వేధించసాగింది. ధరల పెరుగుదలకు పరిహారమనే అంశంతో అన్ని ప్రాంతాలలో ఒకే సారి నమ్మెలు జరగడం ప్రారంభమైంది. యుద్ధ కాలంలో కార్మికులు యుద్ధ బోనస్ సంపాదించుకున్నారు, కాని యజమానులు యుద్ధం అయిపోగానే ధరలు తగ్గక పోయినా—యుద్ధ బోనస్ ను తగ్గించ సాగారు. దానితో వెలువలాగా పోరాటాలు ప్రారంభమై తుదకు 1920 నాటికి మొదటి సారిగా అఖిల భారత స్థాయిలో బ్రేడ్ యూనియన్స్ ఐక్యవేదికగా ఏ ఐ.టి.యు.సి ఏర్పడింది.

యుద్ధానంతర కార్మిక వర్గ పోరాట వెలువలో భాగంగానే మద్రాస్ లో బకింగ్ హమ్ మిల్లులో "మద్రాస్ లేబర్ యూనియన్" ఏర్పడింది. ఇదే భారతదేశంలో క్రమ బద్ధంగా ఏర్పడిన మొదటి బ్రేడ్ యూనియన్.

ఆనాటికి బ్రేడ్ యూనియన్ చట్టం లేదు నరికడా క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ 120-బి సెక్షన్ వుంది. అది కొద్దిమంది కుట్ర చేశారని ఆరోపించే సెక్షన్. అది కార్మికుల ఐక్యతకు సహితం వర్తించదేసే వారు.

బకింగ్ హమ్ మిల్లు యజమాన్యం సంఘటితపడిన కార్మికులపైనా దానికి నాయకత్వం వహించిన అనిబీసెండ్ అను

చరులు శ్రీ బి. పి. వాడియాపైనా కేసు బనాయి చింది. కార్మికులను పనిలోనికి రానియకుండా కుట్ర చేస్తున్నారని, తమకు నష్టం కలిగిస్తున్నారని అందుకు పరిహారం చెల్లించాలని దావా వేశారు.

ఈ వాదనలను కోర్టు అంగీకరించింది. వాడియా ఏడువేల పౌనులు నష్టపరిహారం చెల్లించాలని తీర్పుచెప్పింది. కార్మిక వర్గంతో తన సంబంధాలను వదులుకున్నారు వాడియా. అందుకు బదులుగా పరిహారం వదులుకుంది కంపెనీ.

ఈ సంఘటనతో కార్మికులు సంఘటిత పడే హక్కు, ఆ సంఘ కార్యకలాపాలను సీవిల్, క్రిమినల్ చట్టానుండి మినహాయించాలనే డిమాండ్స్ రంగంలోకి వచ్చాయి.

బ్రిటన్ లో వున్న బ్లై యిక్కడా కార్మిక వర్గానికి అలాంటి చట్టమూ, చటాలనుండి రక్షణ కల్పించాలని ఆనాటి బ్రేడ్ యూనియన్ నాయకులు శ్రీ ఎన్ ఎం. జోషి కేంద్ర శాసనసభలో తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టారు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఆ తీర్మానాన్ని ఓడించింది.

కాని అఖిల భారత స్థాయిలో సంఘం ఏర్పడడం అనేక పోరాటాలు జరుగుతుండడంతో ఏదో ఒకరకమైన చట్టం తీసుకరాగలమని ఆనాటి పరిశ్రమలశాఖ సర్క్యూలు హామిల్టన్ హామీ ఇచ్చారు.

ప్రభుత్వము, యజమానులూ, కోర్టులూ తమకు వ్యతిరేకంగా వున్నా కార్మిక వర్గం పోరాడుతూనే వుంది. తన పోరాటాల ద్వారా సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటానికి ఒక స్ఫూర్తిని కలిగజేసింది. రాలెడ్ చట్టాలకు, వ్యతిరేకంగా సత్యాగ్రహం జరిపిన గాంధీజీ "ప్రశాంత జీవితానికి మరలండి" అని పిలుపు నిచ్చారు. కాని కార్మిక కర్షకులు ప్రశాంత జీవితానికి మరలలేదు సరిగదా, కాంగ్రెస్ చేతనే దేశవ్యాపిత ఉద్యమానికి పిలుపు ఇచ్చారు. చౌరీ చౌరా ఘటన తరువాత బూర్జువా నాయకత్వం ఉద్యమం నిలిపివేసినా, కార్మిక వర్గం తన హక్కుల కొరకు పోరాడ సాగింది. ఆ పోరాటాల వెలువకు అప్పుడప్పుడే దేశంలో తలెత్తుతున్న కమ్యూనిస్టు గ్రూపులు వర్గపోరాటాలోనన ఏకమై

(మిగతా 15వ పేజీలో)



# లోకో సిబ్బంది సమస్యల పై / రైల్వే ప్రమాదాలకు కారణాలపై

## రవాణా మంత్రితో చర్చలు

అలిండియా లోకో రన్నింగ్ స్టాఫ్ ఎసోసియేషన్ సెక్రటరీ జనరల్ కామ్రేడ్ యస్. కె. ధార్, పార్లమెంటు సభ్యుడూ మార్క్సిస్టు గ్రూపు నాయకుడూ అయిన కామ్రేడ్ బసుదేవ ఆచార్యతో కలిసి కేంద్ర రవాణా మంత్రి శ్రీమతి మొహినీ కిద్వాదీకి ఆగస్టు 14 న మహాజరు సమర్పించి సిబ్బంది సమస్యలపై చర్చించారు - ప్రధానంగా రెండు సమస్యలపై చర్చ సాగింది.

మొదటి విషయం: ఒకదాని వెంట ఒకటిగా జరుగుతున్న రైలు ప్రమాదాలు; భద్రతలేని పరిస్థితులు. ఫలితంగా ఈ ఏడాది ఇప్పటికే ఎనిమిది ప్రమాదాలు జరగటం, వందలాది ఆమాయక ప్రయాణీకుల ప్రాణాలు బలిగొనటం, దీనికి సంబంధించిన వివరాలు చాలా వచ్చాయి చర్చలో.

సిబ్బంది లేత పరిమితికి మించిన వని గంటలు పనిచేయవడం, చెక్ వ్యానులు గార్డులు లేకపోవడం, ఇంజన్లకు నక్రమంగా మరమ్మత్తులు చేయకపోవడం, రైళ్ళను, వాటి బ్రేకులను సరిగా తనిఖీ చేయకపోవడం, వ్యాక్యుం సర్క్యూల్స్ పి కెట్లు యివ్వకపోవడం, రైల్వే పరికరాలు చెడిపోవడం, రైలు పట్టాల ఓగింపులో కాంట్రాక్టు వద్దటి ప్రవేశపెట్టడం వీటన్నిటి మూలకంగా ప్రమాదాలు పెరుగుతున్నాయని ఉదాహరణలతో సహా మంత్రికి వివరించారు.

జూలై 21 వ తేదీన జరిగిన ప్రమాదానికి కారణం ద్రైవరు ఏకబిగిన 17 గంటలు పనిచేయవలసి రావటం. ద్రైవర్ యిష్ట పూర్వకంగా 17 గంటలు పనిచేశాడని అధికారు వాదించటం సరికాదన్నారు.

ఆగస్టు 6 వ తేదీన గార్వారోడ్ వద్ద జరిగిన ప్రమాదాన్నే తీసుకుంటే మెకానికల్ లోపమేకాక ఆ డ్రైవియన్ కు గార్డు కూడా లేడని తేలింది. కాబట్టి దాదాపు అన్ని ప్రమాదాల్లోనూ రైల్వే అధికారుల నిర్లక్ష్య వైఖరి కారణంగా కనిపిస్తున్నదని,

సిబ్బంది సంఘం చేసిన సూచనలను పాటించిట్లయితే ప్రమాదాలు వుండవని శ్రీ ధార్, శ్రీ బసుదేవ ఆచార్య స్పష్టం చేశారు.

రెండవ విషయం: లోకో సిబ్బందిని, ఇతర రైల్వే ఉద్యోగులను పెద్దఎత్తున కక్షసాధింపు చర్యలకు గురిచేయడం. 1981 ఆందోళన తర్వాత యీ క్రమం పెరిగిందని భద్రతలేని పరిస్థితులకు వ్యతిరేకంగా ప్రతిఘటించి నందుకుగాను ఉద్యోగులపై చర్యలు తీసుకోబడినాయని 662 మందిని తొలగించడమో, డిస్మిస్ చేయడమో జరిగిందని వేల మందిని రిటైరు మెంటుకు పంపడం, నర్వీసు బ్రేక్ ఆమలు చేయడం, తమ వాగనను వినిపించుకునే అవకాశం కల్పించక పోవటం లాంటివి జరిగాయని వివరించారు. సుప్రీం కోర్టు 1985 సెప్టెంబరులో తీర్పు ఇచ్చిన తర్వాత విచారణ లేకుండానే ఆ ప్లీ శ్చు త్రోసిపుచ్చ బడినాయని కొరణమేమంటే విచారణ జరిపితే తమ తప్పుడు చర్యలను బలపర్చుకోవటానికి తగిన సాక్ష్యాధారాలు రైల్వే అధికారవర్గం దగ్గర లేకపోవడమే నని మంత్రికి నివేదించారు.

మంత్రి ఓపికగా విన్నది; మరి కొంత వివరణ అడిగి తెలుసున్నారు. మహాజరు లోని సతి పాముంటును సానుభూతితో పరిశీలిస్తామని కక్ష సాధింపు చర్యలను సహితం పరిశీలిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. రైల్వేల పని మెరుగు కావాలని సంఘటిత కార్మిక వర్గం సహకరించాలని కోరారు. రైల్వే అధికార వర్గం కోరిన వక్షంలో లోకో సిబ్బంది సంఘం తమవంతు సహకారాన్ని యిస్తుందని శ్రీ ధార్, శ్రీ బసుదేవ ఆచార్య హామీ ఇచ్చారు.

విశాఖపట్నంలోని తారాపూర్ కంపెనీ తమ ఉద్యోగులను కొండరిని అక్రమంగా తొలగించింది. తిరిగి పనిలోకి తీసుకోవలెనని యూనియన్ కోరినా పెడనెవన పెట్టింది. తొలగించే అధికారం తమదేనని

మొండిగా వాదించింది గత్యంతరం లేక 500 మంది ఉద్యోగులు 9 రోజులు నిరవధిక నమ్మే చేసిన తర్వాత యాజమాన్యం రాజీకి వచ్చింది. ఆగస్టు 27న ఒప్పందం కుదిరింది.

- 4 ఉద్యోగులను తిరిగి పనిలోనికి తీసుకున్నది.
- ఇతర ఉద్యోగులకు రిటైర్మెంట్ మెండ్ నదుపాయంతో బోనస్, సెలవు బకాయాల వేతానాలు గ్రాట్యూటీ వంటి మంచి మొత్తంలో లాభించాయి.

ఈ ఒప్పందం కార్మికుల్లో నూతనోత్సాహాన్ని కల్పించింది.

ఆగస్టు 28వ తేదీన హైదరాబాద్, సికిందరాబాద్ నగరాల్లోని యూనియన్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఉద్యోగులు నమ్మే చేశారు. నగరంలో రామకోటిలోని యు.బి.ఐ శాఖలో యాజమాన్యం కంప్యూటర్ ను ప్రవేశపెట్టినందుకు సీరసగా యూనియన్ విలపుపై యీ నమ్మే జరిగింది. రామకోటి శాఖ కార్యాలయం వద్ద నమ్మే చేస్తున్న ఉద్యోగులు నిరాదాలిద్దారు. సి.ఐ.టి.యు, డి.వె.యచ్.ఐ కార్యకర్తలు కూడపాల్గొని సంఘీభావం తెలిపారు. హద్దు వద్దూలేని యాంత్రికరణ సిరుద్యోగులున్న దేశంలో విశకర ఫలితంను దా రి తీస్తుందని ప్రస్తుత ఉద్యోగుల నర్వీసు భద్రతకు తీవ్రప్రమాదం కల్గిస్తున్నదని సంఘీభావనభలో పాల్గొన్న విచిత్ర డైడ్ యూనియన్ నాయకులు విమర్శించారు.

ప్రభుత్వ రీజిస్టర్డ్ ప్రెస్ విజయవాడ యూనిట్ గో సీనియర్ కార్మికులకు ప్రమోషన్లు యివ్వాలని, వెంటనే డిస్పెన్సరీని ఏర్పాటు చేయాలని, బస్సు సౌకర్యం కల్పించాలని ప్రభుత్వప్రెస్ వర్కర్స్ యూనియన్ ప్రథమ మహాసభ తీర్మానంలో కోరింది.



# ప్రమాదాల్లో సింగరేణి గనుల రికార్డు

సింగరేణి బొగ్గుగనులలో ప్రమాదాలు రికార్డు స్థాయికి చేరుకుంటున్నాయి ఈ ఏడాది ఆగస్టు నెల 1వ తేదీనుండి 22 వ తేదీవరకు బెల్లం పల్లి ప్రాంత గని ప్రమాదాల్లో 6 గురు కార్మికులు మరణించారు

ప్రమాదాలకు ఈ క్రిందపేర్లున్నవి కారణాలని తెలిస్తోంది

వని ప్రదేశాల్లో గని కవ్వకు నష్టం గా పెట్టవలసిన టింబరు నష్టం నష్ట మంగా లేక రోజుటం ఒక కారణం నష్టం పెట్టే కార్మికులు, కోల్ కటింగ్ కార్మికులు తక్కువగా ఉన్న రోజులలో నైపుణ్యంతో చువలసిన యంత్రాలకు అనుభవంగల సాత ఫిల్లింగ్ కార్మికులను ఇంతకు పూర్వం వినియోగించారు ఇప్పుడు అవధితి మాని క్రొత్తగా రికార్డు చేసిన బదిలీ కార్మికులను అలాంటి చదులకు పంపటం జరుగుతోంది. ఇది రెండవ కారణం. బొగ్గును బ్లాస్ చేసిన త్వరత వని ప్రదేశాన్ని తనిఖీ చేసే బాధ్యత నుండి షాట్ ఫైరర్లను తప్పించటం, బ్లాస్ చేసే ముందు హెచ్చరికలు చేయవలసిన కోల్ కటింగ్ కార్మికులను వేచన్లలో వనికి పురమాయించటం మూడవ కారణం. రక్షణ లేదని, రక్షణ కల్పించే దాక పలానా ప్రదేశంలో వని చేయలేమని వర్మనెంటు కార్మికులు చెప్పితే వారిస్థానే అనుభవం లేని కొత్తగా చేరిన బదిలీ కార్మికులను బెదిరించి వని చేయించటం మరొక కారణం. భయపు వనులు లభించ వేమోనన్న భయంతో బదిలీ కార్మికులు వని చేసి ప్రమాదాలలో చనిపోతున్నారు

ఉత్పత్తిని పెంచాలన్న ఒకే దృష్టితో వని చేయిస్తూ భద్రతా చర్యల పట్ల నిర్లక్ష్యం వహిస్తున్న కారణంగానే యిలాంటి ప్రమాదాలు పెరిగిపోతున్నాయని దానించ బడుతోంది.

20 రోజుల గ్యవధిలో 4 ప్రమాదాలు జరిగి 6 గురు కార్మికులు మరణించటం పట్ల తీవ్ర ఆందోళన చెందిన మంద మర్రి కల్యాణ ఖని కార్మికులు 500 మంది సి. ఐ. టి. యుల ఆధ్వర్యం జనరల్ మేనేజరు కార్యాలయం వద్ద నిరసన వ్రదర్శన

చేశారు. రక్షణ సూత్రాలను పాటించాలనీ రక్షణకవనరమైన టింబర్ నష్టం చేయాలని ప్రమాదాలకు బాధ్యులైన అధికారులపై చర్య తీసుకోవాలని కోరారు.

ఒక అవరేటర్ ను నన్నె డివీషన్ లో ఆగస్టు 29వ ప్రారంభమైన రామగుండం సూపర్ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్ కార్మికుల నమ్మె నెపై బరు 4 న విరమించబడింది. యాజమాన్యానికి ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ కు మధ్య జరిగిన ఒప్పందం ప్రకారం నమ్మె విరమణ జరిగింది.

రైల్వే జాతీయ ప్రచార కమిటీ నిలుపు మేరకు ఈ లో రైల్వే కార్మికులు వంద మంది ధర్నా జరిపారు ఇంతరం 500 మందితో నడ జరిగింది. పెట్రోలియన్ సిఫారసులు 1983 జూన్ 1 నుండి అమలు చేయాలని, ఇంకిమెంట్ల స్టాటును నవరించాలని రన్నింగ్ ఎలవెన్స్ పెంచాలని, బర్తరప్ ఆయిన కార్మికులను వెంటనే వని లాకి తీసుకోవాలని నినాదాలిచ్చారు.

ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ నాయకులు శ్రీ పి. శ్రీరాములు, యం. వి. సుబ్బయ్య పర్కార్స్ యూనియన్ నాయకులు శ్రీ ఎ. వి. ఆర్. వర్మ, స్టేషన్ మాస్టర్స్ అసోసియేషన్ నాయకులు శ్రీ కామరాజు ప్రసంగించారు

రోజూ పెద్ద సంఖ్యలో జాషంటు మీకీంగులు, కస్టిడియన్ నమావేశాలు, కోర్టు కారకలాపాలు, యూనియన్ రిజిస్ట్రేషన్ పనులతో టిటాటిలాడిపోయే విశాఖ డిప్యూటీ కమిషనర్ కార్యాలయాన్ని ఉడిపూటి కేబర్ కమిషనర్ ను ఈనెలలో బహుమేమాలమీరరాష్ట్ర ప్రభుత్వం బదిలీ చేసి ఏలూరుకు తరలించి ఉద్యమ చార్జీని అప్పగించింది ఈ ఆకస్మిక బదిలీపల్ల విశాఖ ఆఫీసులో వని మూల డి వేలా కార్మికులు యిబ్బందులను గురవుతున్నారని విశాఖ సి. ఐ. టి. యు కోన్సిల్ ప్రభుత్వ చర్యను విమర్శించింది. విశాఖలో లేబరు కోర్టు స్థాపించి 6 నెలలయినా దానికి కావలసిన సిబ్బంది

దిన నిరంజామానునమకూర్చకపోవడాన్ని కూడ కోన్సిల్ విమర్శించింది. కార్మికశాఖ పట్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వానింగల అలక్ష్యానికి యిది నిదర్శనమన్నది.

సినీ ఆవరేటర్ కు యితర ఉద్యోగులకు మధ్యనున్న వేతనాల వ్యత్యాసాలను తొలగించాలని సినీఆవరేటర్ ఎసోసియేషన్ ప్రకాశంజిల్లా సర్వకల్యనమావేశం ప్రభుత్వాన్ని కోరింది.

వేసిన స్కేళ్ళుచవరణలకు వంతిరే కంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యన్. జి ఓల సామం కర్నూలు పట్టణశాఖ కలెక్టర్ ఆఫీసు ముందర ధర్నా నిర్వహించింది. ఇతకు పూర్వం భోజన విరామ సమయంలో నల్ల బ్యాడ్జీలు ధరించి నిరసన తెలిపారు. వేతన స్కేళ్ళు జనవరి 1 నుండి అమలు చేయాలని, స్కేళ్ళను డిగ్రూపింగ్ చేయాలని. కనీస వేతనం ర. 700/-లు నుండి రు. 980/-లకు పెంచాలని మువలైన నమన్దలపై ధర్నా జరిపారు.

కరువు భత్యం ప్రతి రెండు నెలలకు ధరల సూచీనిబట్టి పెంచాలని కోరుతూ పోస్టల్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ ఒంగోలు డివిజన్ ఉద్యోగులు లాయరుపేట పోస్టాఫీసు ఎదుట ప్రదర్శన జరిపారు.

హైదరాబాద్ పశిసరాలోని కుషాయి గూడ ఇండస్ట్రీయల్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ ఆగస్టు 15 నుంచి మూడురోజుల పాటు 100 మంది కార్మికులకు కార్మిక రంగంలో చేపట్టవలసిన కర్తవ్యాలను గురించి తరగతులు నిర్వహించింది.

నల్లగొండ జిల్లా నూర్యాపేట ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేటులో సుదాకా పి. వి. సిలో పనిచేసే కార్మికుల శ్రీ ప్రకాష్ ప్రయజమాని దొర్లనాచేసి సర్వీస్ కోడ్ దుర కార్మికులు వనిని ఆపివేశారు తోటి కార్మికునిపై దొర్లనాన్ని నిరసిస్తూ 400 మంది కార్మికులు సి.ఐ.టి.యు. నాయకత్వాన ప్రదర్శన జరిపారు.

అనుభవం



# మాజీమంత్రి పి. సి. సేథీగారి దురుసుతనం

సి. ఐ. టి. యు ఖండన

హిమాచల్ ప్రదేశ్

మాజీ కేంద్ర మంత్రి, ప్రస్తుత పార్లమెంటు సభ్యుడు అయిన శ్రీ పి. సి. సేథీగారికి ఆగస్టు 23 న అనుకున్న నమయంలో ఫోన్ క నె క్షన్ దొరకలేదట. ఇంకేం మాజీ మంత్రిగారికి వట్టరాని కోపం వచ్చి తుపాకి చేతబట్టి కిద్దాయ్ భవన్ లోని టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజికి దూసుకపోయాడు. డ్యూటీలో వున్న మహిళా ఉద్యోగుల వట్ల దురుసుగా ప్రవర్తించాడు. ఆ సమయంలో ఆయన త్రాగి వున్నాడని ఉద్యోగుల కథనం.

పార్లమెంటు సభ్యునికి యిది తగని వసియనీ, టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజిలోనికి ప్రవేశించే హక్కు ఆయనకు లేదని సి. ఐ. టి. యు ఆయన చర్యను ఖండించింది.

మిలటరీ సిబ్బందిని రంగ ప్రవేశం చేయించి ఉద్యోగులను చెదరగొట్ట మానన ప్రభుత్వ చర్యను కూడసి. ఐ. టి. యు ఖండించింది. వెంటనే నిరసన తెలుపుతూ బయటికి వచ్చిన ఉద్యోగులను సి. ఐ. టి. యు అభినందించింది. వారి పోరాటాన్ని పూర్తిగా బలపర్చింది. శ్రీ సేథీగారిని ఆరెస్టు చేయాలని, మిలటరీ సిబ్బందిని ఎక్స్చేంజి నుండి ఉపసంహరించాలని కోరింది.

\* \* \*

తమకు కనీసవేతనాలు. ఇంక్రిమెంటు, బోనస్ లు యివ్వాలని ఉద్యోగుల నుండి తొలగించిన వర్కర్లను తిరిగి చేర్చుకోవాలని యీ నమన్యలను పరిష్కరించటానికి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టరు జోక్యం చేసికోవాలంటూ ప్రకాశంజిల్లా సింగరాయకొండ బస్సు కార్మికులు ఆయనకు మహజరు యిచ్చారు. జూలై 26 నుండి 28 వరకు అసిస్టెంట్ లేబర్ కమిషనర్ ఆఫీసులో జరిగిన చర్చలు ఫలించనందున గత్యంతరం లేని స్థితిలో ఆగస్టు 25వ తేదీనుండి 14 మంది వర్కర్లు నిరవధిక నిరాహార దీక్ష ప్రారంభించారు.

టి 0 0

దేశమంతటాకీ పేరు మోసిన పబ్లిక్ స్కూళ్ళలో ఒకటిగా బిషప్ కాటన్ స్కూలు సిమ్లాలో వుంది. దొనేషన్లుకాకనే ట్యూషన్ ఫీజుల మీదనే ఏటా రు 50 లక్షలు సంపాదిస్తూది స్కూలు మేనేజిమెంటు.

స్కూలులో పనిచేసే కార్మికులు సంఘ స్థాపించుకొని సి. ఐ. టి. యు కు అనుబంధం చేశారు. కోర్కెల సాధన కై యూనియన్ నమ్మే నోటీసు అందచేసింది. జీతాల పెంపు, డి. ఎ ను బేసిక్ లో కలిపి వేయటం, చలికాలపు ఎలవెన్ను, యూనియన్ ను గుర్తించడం కార్మికుల కోర్కెలు.

వీటిని మేనేజిమెంటు మొండిగా తిరస్కరించటంతో జూన్ 3 వ తేదీనుండి నమ్మేలోకి దిగారు కార్మికులు. నమ్మే నూటికి నూరుపాళ్ళు జరిగింది. దీనికి నమోదానమా అన్నట్లు నెల రోజులపాటు స్కూలును మూసి యూనియన్ నాయకులను 5 గురికి తొలగింపు నోటీసులు జారీచేసింది మేనేజిమెంటు. బయటనుండి 12 మందిని తేవటానికి ప్రయత్నించి విఫలమైంది

## ఇతర రాష్ట్రాల్లో

కాంగ్రెస్ అభిమానిగా వున్న డిప్యూటీ కమిషనర్ కార్మికులను ఐ ఎన్ టి యు సిలో చేరమని నలహా యిచ్చాడు. వినక పోతే వెదు పరిణామాలుంటాయని బెదిరించారు. ఇవేవీ పనిచేయలేదు. కార్మికులు దృఢంగా నిలబడ్డారు నమ్మే 20 రోజులు సాగింది డిప్యూటీ కమిషనర్ ఆఫీసును ఒక రోజులపాటు కార్మికులు మెరావో చేశారు.

చివరకు స్కూలు మేనేజిమెంటు దిగి వచ్చింది. నమ్మేకాలం 20 రోజులను డ్యూటీలో వున్నట్లు పరిగణించింది. తొలగింపు నోటీసులు ఉపసంహరించు కున్నది. జీతం నెలకు రు 60/- పెంచింది. అంత వరకు వున్న డి. ఎ రు 170/- లను బేసిక్ జీతంలో కలిపింది. చలికాలపు ఎల

వెన్ను యి వ్యధాని కి అంగీకరించింది. యూనియన్ రు గుర్తింపు యిచ్చింది.

బిషప్ కాటన్ స్కూలు కార్మికుల గెలుపు. ఆక్లండ్ స్కూలు కార్మికుల నుత్సాహపర్చింది. వారు కోర్కెల పత్రం అందచేయటంతోదే వెంటనే మేనేజిమెంటు వీటిలో చాలా వాటిని అంగీకరించింది.

నమైక్యంగాను దృఢ దీక్షతోను నిలిచి పోరాడినందుకు ఈ రెండు కార్మిక సంఘాలను సి. ఐ. టి. యు రాష్ట్ర కమిటీ అభినందించింది. విజయోత్సవ సభలో యూనియన్ నాయకుడు డి. ఎన్. కపూర్ మాట్లాడుతూ అన్ని పబ్లిక్ స్కూళ్ళలోని 4వ తరగతి కార్మికులు సి. ఐ. టి. యు లో చేరవలెనని కోరారు. ఈ తరగతి కార్మికుల నడన్ను త్వరలో జరప నిర్ణయమైంది.

0 0 0

## ఒరిస్సా

సి. ఐ. టి. యు, ఎ. ఐ. టి. యు. సి. భువనేశ్వర్ యూనియన్ల, ఎసోసియేషన్ల నమన్యను కమిటీ, కార్మిక, ఉపాధ్యాయ, ఉద్యోగుల సంయుక్త కార్యచరణ కమిటీ ఆధ్వర్యాన ఆగష్టు 9 సాటించారు. రాజ్ మహల్ చౌక్ వరకు పెద్ద ప్రదర్శన జరిపి సభ జరిపారు.

శ్రీ పువాటి పట్నాయక్ (సి. ఐ. టి. యు రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు), శ్రీ దుస్మంతదాస్ భువనేశ్వర్ యూనియన్ల నమన్యకమిటీ కార్యదర్శి, శ్రీ దురాచరన్ మహాంతి (ఎ. ఐ. టి. యు. సి) రాష్ట్రకార్యదర్శి, అనిల్ మొహంతి (జాయింట్ కౌన్సిల్) ప్రసంగించారు. అసమాన అభివృద్ధి మూలకంగాను, వెనుకబడినతనం మూలకంగాను, మరాన్ని రాజకీయాలతో మిళితం చేయటం వల్లనూ సామాజ్యవాదులు యీ స్థితిని ఉపయోగించుకొనిచేర్చాటువాదాన్ని కుల, మత శక్తులను అభివృద్ధి నిరోధకులను పురిగొల్పి మన జాతిని చీల్చటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారని సోదాహరణగా వివరించారు.



# ట్రేడ్ యూనియన్ ఆక్ట్

(11వ పేజీ తరువాయి)

సాగించారు గిర్మి కాంగ్రెస్, బెంగల్

నాగపూర్ రైల్వే నమ్మేవంటివి వినుతి కెక్కాయి.

ఈ పోరాటాలను గమనించండి

సంవత్సరం	ఆ ఏడాదిలో ప్రారంభమైన	పాల్గొన్న కార్మికులు (వేలలో)	నష్టపోయిన వనిదినాలు (లక్షల్లో)
1921	276	600	70
1922	272	435	40
1923	209	301	51
1924	132	312	87
1925	133	270	126
1926	127	187	110
1927	129	132	202
1928	200	507	316

ఈ విధంగా పోరాటాలు సంఖ్యలోనే గాక, తీవ్రతలో నహితం పెరుగుతున్నాయి అలాంటి పోరాటాలను "సురక్షిత" మార్గాలకు మళ్ళించాలని. వాటికి కళ్ళెం వేయాలని బాపించి 1926లో భారత ప్రభుత్వం డి.బేడ్ యూనియన్స్ ఆక్ట్ చేసింది.

ఆ దే నమయంలో నాయకత్వాన్ని రంగం నుండి తొలగించేందుకు వట్టిక్ నేపీబిలు తెచ్చింది.

ఈ చట్టం యిచ్చిన హక్కులేమిటి? కల్పించిన అవరోధాలు ఏమిటి? -వచ్చే నెలలో పరిశీలిద్దాం.

## మహారాష్ట్ర

### మహారాష్ట్ర

పెరుగుతున్న ధరలను అరికట్టాలని నిత్యావసర వస్తువులను వడకొండింటిని కంట్రోలు ధరలను చౌకధరల దుకాణాల ద్వారా రేషన్ కార్డుల మీద పంపిణీ చేయించాలని జూలై 31 న మహారాష్ట్ర శాసనసభ ఎదుట రోజంతా ధర్నా నిర్వహించబడింది. రాష్ట్రం నలుమూలల నుండి 1000 మంది స్త్రీలు వెళ్ళి ధర్నాల్లో పాల్గొన్నారు. శ్రామిక మహిళా సంఘం, భారతీయ మహిళా ఫెడరేషన్ తదితర మహిళా సంఘాల సంయుక్త ఆధ్వర్యంన ధర్నా జరిగింది.

మహిళా సంఘాల ప్రాతినిధ్యం ముఖ్యమంత్రిని కలిసి మహిళలు సమర్పించారు ధరల వ్యతిరేక నిఘా కమిటీలలో మహిళా సంఘాలకు ప్రాతినిధ్యం యివ్వాలని కూడ కోరారు తమ కోర్కెలు పరిష్కరించకపోతే ఆందోళనను ఉధృతం చేస్తామని కూడ హెచ్చరించారు.

## జూట్ రైతు - కార్మిక ఐక్యత

### ప॥ బెంగాల్లో ఆగస్టు 7న బండ్, నమ్మె :

విశాల ప్రజాస్వామికోద్యమ నిర్మాణ క్రమంలో ఎక్స్.ఎ.బెంగాల్ అనేక ముందడుగులు వేసింది. రైతు - కార్మిక ఐక్యత, సంఘీభావ ఉద్యమాలు దాని ప్రత్యేకత.

ఈ ఏడాది ఆగస్టు 7 కార్మిక - కర్షక ఐక్యతలో మరొక మజిలీ గ్రామీణ రైతాంగం జూట్ వండించే వారందరూ ఆ రోజున 24 గంటల పాటు బండ్ పాటించారు. జూట్ మిల్సు కార్మికులు నమ్మె చేశారు నమ్మె బండ్ నూటికి నూరుపాళ్ళు జరగటమే కాక ప్రశాంతంగా జరిగాయి.

ఈ క్రింది కోర్కెల మీద బండ్, నమ్మె విలుపు యివ్వబడింది.

1. ముడి జనుముకు క్వంటాలుకు రు. 600/-లు, మెస్తా జూట్కు

క్వంటాలుకు రు. 500/-లు కొనుగోలు రేటు వుండాలి.

2. వండించిన రైతు మార్కెటుకు తెచ్చిన జనుము నంతటిసీ జూట్ కార్పోరేషన్ కొనాలి..
3. వివిధ కేంద్రాల్లోను, మార్కెట్లలోను కార్పోరేషన్ తగినంత సిబ్బందిని నియమించాలి.
4. సింథటిక్ నార దిగుమతి యిచ్చిన లైసెన్సులు రద్దుచేయాలి.
5. మూసివేసిన, లాకౌట్ ప్రకటించిన జూట్ మిల్లులన్నీ తెరవాలి.
6. మొత్తం జూట్ పరిశ్రమను రిటైలు, హోల్ సేల్ విదేశీ వ్యాపారాన్ని జాతీయం చేయాలి.

రాష్ట్రంలోని మిల్లులన్నీ ఆ రోజు మూతపడ్డవి. బండ్ కారణంగా జిల్లాల్లో నిత్యజీవితం స్తంభించింది. విద్యాలయాలు, దుకాణాలు, బ్యాంకులు, వ్యాపార సంస్థలు జిల్లా కేంద్రాల్లోను, గ్రామీణ ప్రాంతంలోను మొత్తంగా మూసివేయబడినవి. రోడ్ల మీద అన్ని రకాల వాహనాల రవాణా ఆగిపోయింది. పొలాల్లో వనిచేసే రైతులు

వ్యవసాయ కార్మికులు జూట్ రైతు, కార్మికుల పట్ల సంఘీభావంగా తమ రోజువారీ పొలం వసులకు వెళ్ళటం మానేశారు. చేపలుపట్టే వడవలు ఆ రోజంతా లంగరు వేసివున్నాయి.

ఇంతేకాదు ఎక్కడికక్కడ వూరే గింపులు జరిగాయి ప్రజలు స్వచ్ఛందంగా ముందుకు విచ్చి బండ్ను జయప్రదం చేశారు. పారిశ్రామిక కేంద్రాల్లో నమ్మె చేస్తున్న జూట్ పరిశ్రమ కోర్కెలకు సంఘీభావం చూపుతూ యితర పరిశ్రమల్లోని కార్మికులు అప్పటి కపుడు కూడ బలక్రొసి గంట, రెండుగంటల సేపు నమ్మె చేశారు. గేటు మీదింగులు జరిగాయి. ఎల్లెడలా ఎర్రజండాలు రెవరెవరే.

కార్మిక కర్షక ఐక్యతా ఉద్యమానికి వక్రీమబెంగాల్ మరొకసారి అద్దంపట్టింది.



# నిరుద్యోగ రాక్షసి విలయ తాండవం

ఒక వుద్యోగానికి వేలమంది పోటీపడే దృశ్యం.

అదెందర్ ఈ ద్యోగానికి నహితం గ్రాడ్యుయేట్లు, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్లు క్యూలో నిలుచుంటున్న కథలు.

ఎదురొతున్న అతి కొద్ది అవకాశాలు నహితం ఉత్తరాయణమో (సిపాయ్లు) దక్షిణాయణమో (లంచాలు) ఎగరేసుకు పోతున్న వింత ప్రహసనాలు.

ఉన్న కొద్ది అవకాశాలు సీకా, నాకా అంటూ కులాల పేరిట, మతాల పేరిట, ప్రాంతాల పేరిట చెలరేగుతున్న భ్రాతృ హత్యా నదృశ్యమైన వుద్యమాలు.

కూడు గడవక బిడ్డలకే విషమిచ్చి చంపే తలిదండ్రుల విషాద గీతాల.

పొట్ట కోనం మానమమ్ముకునే ఆడ వడుచులు.

భుక్తి కోనం హత్యలకూ, దొంగ తనాలకు, గుండాగిరికి తయారొతున్న భారత యువకులు.

ఇలా చెప్పక పోతుంటే ఎన్నో విషయాలున్నాయి.

“సుజలాం, సుఫలాం” అని మాతృ భూమికి వందనం చేసి, ఆమె శృంగులాలను చేదించేందుకు చిరునవ్వులు నవ్వుతూ ఉరి కంబాలను ఉయ్యాలలుగా చూచారు భారతదేశ యువకులు.

ఉద్యోగాల కొరతే ప్రథమంగా భారత మేధావులను కలచివేసి, సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటానికి శ్రీకారం చుట్టించింది.

దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వస్తే మూడు పూలు ఆరు కాయలుగా అభివృద్ధి సాగు లెందని, కష్టించే ప్రతివానికీ వృత్తి చేసు కునే హక్కు ఏర్పడుతుందని వాగ్దాన ఎగంపరలు సాగాయి అనాడు.

మనదీ నాడు న్యతంత్ర భారతం.

ప్రపంచ జనాభాలో రెండవ పెద్దదేశం.

కానీ ప్రపంచంలో ఏ దేశంలోనూ పెరిగిపోయింది నిరుద్యోగులు నహితం ఏర్పారు ఈ దేశంలో.

ఒక వుద్యోగానికి??

నిజం, “వందేమాతరం వరన మారింది”

ప్రతి యంతా అవరించి వుంది ఈ నిరుద్యోగం. ఇందు గలదందు లేదన్నట్లు సర్వ వ్యాప్తమైంది ఈ రుగ్మత.

ఈ సమస్య ఎంత తీవ్రంగా వుంది? దీనికి అసలు కారణాలేమిటి?

పరిష్కారానికి మార్గమేమిటి?

ఇలా ఆలోచింప జేయనీయడంలేదు యువతను. కలాంటి పరిస్థితిని ఎదుర్కో గల దీరులను సృష్టించడం లేదు ఈ సమాజం.

ఎవరికి వారు ఈ సమస్య తమరొక్కరే ఎదుర్కొంటున్నదిగా ఆలోచింప జేస్తున్నారు. పోటీలో నిలవలేని ఆశక్తుడుగా ఓడిపోయిన ప్రతిఒక్కరూ తమను తాము న్యూనత పరచుకొని భీరువుల్లా తయారు బొతున్నారు. అద్భుత దారులలో ఉత్తర, దక్షిణాయణాలలో ఏదో ఒకటి సంపాదించి పెట్టలేని తమ తలిదండ్రుల చేతగాని తనానికి వారిని అనప్యాయకునే బిడ్డలకు కొదవలేదు. రోజులు కలిసి రాలేదనో, జాతకం బాగాలేదనో తృప్తిపడే అభాజన కుటుంబాలు అనేకం.

ఎక్కడైనా యువకులు కదిలారా, అనంతృప్తి వాగున పొడగట్టిందా ఇక బయలుదేరుతారు బూర్జువా రాజకీయ వేత్తలు.

—ఆంధ్రులను వెళ్ళగొట్టే తెలంగాణా వారికి వుద్యోగాలు వస్తాయని.

—ఇతరులు వెళ్ళిపోతే రాయలసీమలో వుద్యోగాలు ప్రవహిస్తాయని.

—ఆంధ్ర, తమిళ, మలయాళీ కన్నడిగులను తరిమివేస్తే మహారాష్ట్రలకు ఉపాది ఏర్పడుతుందని.

—బెంగాలీలు, ముస్లిం మైనారిటీలను తరిమికొడితే ఆస్సామీయుల బ్రతుకులో హరివిల్లులు విరుస్తాయని.

—గడ్డన వుట్టిన వాడికే ఉద్యోగమని.

—రిజర్వేషన్లు లేకపోవడమే నిరుద్యోగానికి కారణమని ఒకరంటే, అవి వుండడమే తమకు ఉద్యోగావకాశాలు కొరత పడడానికి కారణమని వరతీసి, తీయ

కుండా కుత్తుకలు నొక్కుకునే విష ప్రచారాలు.

ఇవీ వారు సాగించే ప్రచారాలు. తమ రాజకీయ చదరంగాలలో యువకులను పావులను చేసి, తాము మాత్రం పదవిలో తిష్టవేసుకునే పాపాత్ములు.

ఈ ఉద్యమాలు అనేకం సాగాయి. ప్రత్యేక తెలంగాణానేత ఆ తదుపరి విశాలాంధ్ర ముఖ్యమంత్రి అయినారు. ఎంత తరిగింది తెలంగాణాలో నిరుద్యోగం?

ప్రత్యేకాంధ్ర వుద్యమ నేతలు ఉప ముఖ్యమంత్రిలు, మంత్రులు అయినారు. ఏం ఒరిగింది రాయలసీమ నిరుద్యోగులకు?

బొంబాయిలో అధికారానికి వచ్చిన శివసేన ఎందరు మరాఠీ నిరుద్యోగుల కన్నీళ్ళను తుడిచింది?

భారతీయ కుక్కల్లాగా అన్న ఆస్సాం “యువ” నాయకత్వం ఆ ఆస్సాం యువ కులనుండే ప్రతిఘటన ఎందుకు ఎదుర్కొంటున్నది?

ఇలా నిరుద్యోగులకు బూర్జువా వర్గ నాయకత్వాలు చూపిన అన్ని చిట్కాలు నీళ్ళ బుడగల్లా పేలిపోయాయి.

అందువల్లనే నిరుద్యోగానికి అసలు కారణాలను తెలుసుకుంటే తప్ప, నిరుద్యోగులు ఆ సమస్యను పరిష్కరించుకోలేరు.

అయితే ఈ కారణాలను పరిశీలించే ముందు నిరుద్యోగ రాక్షసి భయంకర రూపాన్ని ఒక్కసారి పరిశీలిద్దాం.

దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వస్తే నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారమౌతుందని ఆశించారు. అలాంటి సమస్యలు దేశాభివృద్ధితో ముడి పడి వున్నాయని, దేశం అభివృద్ధి చెందితే నిరుద్యోగం పరిష్కారం బొతుందని మరి కొన్నాళ్ళు బుజ్జగించారు. అందుకే ప్రజా శికలను రూపొందిస్తున్నట్లా చెప్పారు.

దేశంలో ఆరు పంచవర్ ప్రజాశికలు, మూడు వారిక ప్రజాశికల్లా పూర్తి అయినాయి. ఏడవ ప్రజాశిక అమలు బొత్తు వుంది.

సస్య విప్లవం పూర్తి అయింది. పరిశ్రమలు పెరిగాయి. జాతీయాదాయం పెరిగింది.



కానీ....

నిరుద్యోగమూ పెరిగింది. ఆ పెరుగు

దల ప్రతి ప్రణాళికకూ మరింత పెరిగింది.

ఈ లెక్కలు గమనించండి.

### వివిధ ప్రణాళికల కాలంలో నిరుద్యోగం

వివరం	మొదటి ప్రణాళిక 1951-56	రెండవ ప్రణాళిక 1956-61	మూడవ ప్రణాళిక 1961-66	చారిత్రక ప్రణాళికలు 1966-69
అంతకు ముందు				
నిరుద్యోగులు (లక్షల్లో)	33	53	71	96
ప్రణాళికా కాలంలో అదనంగా చేరిన నిరుద్యోగులు	90	118	170	140
మొత్తం	123	171	241	236
ప్రణాళికా కాలంలో ఏర్పడినట్లు చెప్పున్న నిరుద్యోగులు				
వ్యవసాయ రంగం	15	35	40	20
వ్యవసాయేతర రంగం	55	65	105	90
మొత్తం కల్పించినట్లు చెప్పుతున్న ఉద్యోగాలు	70	100	145	110
ప్రణాళిక వివరకు మిగిలిన నిరుద్యోగులు	53	71	96	126

ఈ అంకెలు నాల్గవ ప్రణాళిక వివరకు 171 లక్షలకు, 5వ ప్రణాళిక వివరకు 221 లక్షలకు, ఆరవ ప్రణాళిక అంతానికి 239 లక్షలకు పెరిగింది. 1985 డిసెంబరు ఆఖరుకు 262 లక్షలకు పెరిగింది.

అంటే 1951 లో ప్రణాళికల ప్రారంభం నాటికి 30 లక్షలమంది నిరుద్యోగులు వుంటే 1985 నాటికి 262 లక్షలకు అంటే 8 రెట్లు పెరిగింది. ఇదీ మన ప్రణాళికలు సాధించిన విజయం.

ప్రతి ఏటా రిజిస్ట్రేషన్లలో అత కాకానికి ఉద్యోగ నియమాకాలు జరుగుతున్నాయో గూడా గమనించండి.

1975-74

1976-8.8

1987-8.7

1978-7.5

1979-7.6

1980-7.8

1981-8.0

1982-8.1

1983-7.2

ఏటా రిజిస్ట్రేషన్ అయినవారిలో 10 శాతం మంది గూడా ఉద్యోగాలు కల్పించలేక పోయారు.

ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్పెంజీలకు తెలియజేసిన ఖాళీలు 1985 డిసెంబరుతో పోలిస్తే 1986 జనవరిలో 59 శాతం తగ్గాయి, 1985 జనవరితో పోలిస్తే 197 శాతం తగ్గింది.

ఉద్యోగాల సయమకాల విషయం పరిశీలిస్తే 1986 జనవరి సంఖ్యను 1985 డిసెంబరుతో పోలిస్తే 22.4 శాతం, 1985 జనవరితో పోలిస్తే 22.2 శాతం తగ్గాయి (ఇండియన్ లేబర్ జనరల్ ఏప్రిల్ 1986-పేజీ 554)

ఏదవ ప్రణాళిక ముఖం అప్పుడే దర్శన మిస్తున్నదన్న మాట.

ఈ నిరుద్యోగులలో 1983 డిసెంబరు నాటికి

మెట్రీక్యులేటు 61.62 లక్షలు

హయ్యర్ సెకండరీ 26.89 లక్షలు

గ్రాడ్యుయేట్లు, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్లు 19.42 లక్షలు

అందులో ఇంజనీరింగ్ గ్రాడ్యుయేట్లు 24239 మంది, మెడికల్ గ్రాడ్యుయేట్లు 19177 మంది నైపుణ్యం, అర్థనైపుణ్యం గలవారు 8.51 లక్షలు ఏనైపుణ్యం లేనివారు 55.88 లక్షలు వున్నట్లు పార్లమెంటులో తెలియజేశారు.

ఈ నిరుద్యోగులలో 1985 చివరి నాటికి 73.1 శాతం 15.29 మధ్య వయసు గల వానిని చూడడంలోనే ప్రకటించారు. మన యువకులు ఎలాంటి దుర్బర పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటున్నారో మనకు తెలుస్తోంది.

ఇదీ పట్టణాలలోని వారి స్థితి. ఇక గ్రామీణ ప్రాంతాలను పరిశీలిద్దాం.

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నిరుద్యోగాన్ని లెక్కకట్టేందుకు అక్కడ ఏంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్పెంజీలు లేవు. అందువల్ల ప్రభుత్వం రూపొందించిన గర్భదారిద్ర్యపు రేఖకు దిగువన వుండే వారి సంఖ్యను ఒక సూచికగా పెట్టుకోవచ్చు.

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నెలకు తలకు రు 15/ (1960 ధరల ప్రకారం) పట్టణ ప్రాంతాలలో వుండేవారు రు 22.50 కన్నా తక్కువ ఋర్పు పెట్టుకునే వారు గర్భదారిద్రులని లెక్క.

ఆ ప్రకారం లెక్కలు వేస్తే అలాంటి జనభా ఈ క్రింది విధంగా వున్నారు.

(వర్టికల్-2 తరువార పేజీలో)

(ప్రెలెక్టరల్లో మొదటి రెండు దండే కర్, రాత్రి అంచనా. చివరిది మినహా మిగతాది ప్లాంగ్ కమిషన్ లెక్కలు చివరిది ప్రభుత్వపు లెక్కలలో వున్న అవకతవకలను ఎత్తిమసి శ్రీ కమలా సూరి నహేతియా శ్రీచంద్లు వేసింది.)

ప్రెలెక్టరల్ను గమనించండి. జనభాలో నిష్పత్తి రూపంలో దరిద్రుల సంఖ్య దాదాపు అలాగే కొనసాగుతున్నా ఈ 25 సంవత్సరాలలో సంఖ్య చూసుకుంటే 18 కోట్ల 60 లక్షల నుండి 30 కోట్ల 70 లక్షలకు పెరిగింది

ప్రజలలో దారిద్ర్యం పెరగడమంటే అర్థమేమిటి? వారికి చేసుకునే వరులు తగి పోతున్నాయన్నమాట.

# దేశం అభివృద్ధి అవుతున్నా పెరిగే నిరుద్యోగం



# 10 కోట్ల మంది శ్రమను వినియోగించుకోలేని దేశంలో దారిద్య నిర్మూలన సాధ్యమౌతుందా?

2

గర్భ దరిద్రుల సంఖ్య

జనాభాలో శాతం

సంవత్సరం	మొత్తం దరిద్రుల సంఖ్య (కోట్లు)	గ్రామీణులు శాతం	పట్టణ ప్రాంతాలు శాతం	మొత్తం దేశం శాతం
1960-61	18.60	40	50	42
1967-68	24.70	—	—	48
1972-73	29.00	54.1	41.2	51.5
1977-78	30.50	51.2	38.2	48.3
1983	26.80	40.4	28.1	37.4
అదే సంవత్సరం మరొక అంచనా	30.70	41.3	47.3	42.6

3

సంవత్సరం	పురుషులు	స్త్రీలు	పిల్లలు
1963-64	235	153	202
1974-75	210	143	171

వారి వేతనాలు నష్టం తరిగిపోయాయి.

సంవత్సర ఆదాయాలు

	మొత్తం		1974-75లో నిజవేతనాలు		1975-76లో నిజవేతనాలు
	1963-64	1974-75	1963-64	1974-65	1974-75
పురుషులు	339-02	681-15	282-53	185-19	214-87
స్త్రీలు	144-90	322-51	120-75	60-48	101-74
పిల్లలు	146-14	311-74	121-75	57-97	98-35

4

పని చేయగలిగిన జనాభాలో

నిరుద్యోగుల శాతం

1980 1984

అమెరికా	7.0	7.3
కెనడా	7.6	10.9
గ్రేట్ బ్రిటన్	7.0	13.1
జపాన్	7.4	12.9
ఫ్రాన్స్	6.3	10.3
ఎశ్చిమ జర్మనీ	3.0	9.4
జపాన్	2.0	2.4
హాలెండ్		14.3
బెలియం		14.7
లగోబర్		1.7
ఐర్లాండ్		17.6
డెన్మార్క్		9.9
గ్రీసు		2.9

మొత్తం నిరుద్యోగులలో

25 ఏండ్లలోపు వారి శాతం

	37.6
	47.4
	39.5
	22.4
	38.2
	36.0
	43.2
	29.9
	29.0

1974-75లో జరిగిన గ్రామీణ కార్మిక విచారణ నివేదిక ప్రకారం వ్యవసాయ కార్మికులకు ఈక్రింది విధంగా పనులు దొరికాయి.

ఇదీ భారతదేశంలో కష్టం చేసుకునేందుకు సిద్ధమయ్యేవారికి వున్న అవకాశాలు.

ఇదీ భారతదేశంలో మనకు ఎదురౌతున్న నిరుద్యోగపు వికటాప్టానం.

దీనికితోడు కొద్దిరోజులు మాత్రం పని దొరికి మిగతా రోజులలో నిరుద్యోగులుగా వుండే మరొక లక్షణం గూడా అటు పట్టణాలలోనూ గ్రామాలలోనూ గూడా వుంది. దీనిని ఆర్థ నిరుద్యోగమని, దాగిన నిరుద్యోగమనీ అంటారు.

పీటన్నిటిని పరిగణనలోనికి తీసుకొని గ్రామ సీమలలో దాదాపు 5 నుండి 6 కోట్ల మంది వరకు నిరుద్యోగులు పూడవచ్చని అంచనా వేస్తున్నారు.

ప్రభుత్వం నిరుద్యోగం గురించి తప్పు లెక్కలు యిస్తున్నదని రుజువు చేశారు. శ్రీ రుద్రదత్తా (1986 ఆగస్టు 22 ఎకాని మిక్ టైమ్స్) తన వ్యాసంలో. పూర్వావరాల నన్నింటిని చర్చించి "నేషనల్ శాంపిల్ సర్వే 32వ రౌండ్ లెక్కలకు బదులు, తగినంత ఆధారాలలో రూపొందిన 38వ రౌండ్ లెక్కలు తీసుకొనడం ద్వారా ప్లానింగ్ కమిషన్ 7వ ప్రణాళికలో నిరుద్యోగాన్ని ఒకకోటి 38 లక్షల 90వేల నుండి 92 లక్షలకు తగ్గించి చూపుతున్నది. అలాగే విద్యవంతులలో నిరుద్యోగాన్ని 47 లక్షల నుండి 37 లక్షలకు తగ్గించి చూపుతున్నది" అని వ్యాఖ్యానించారు.

నిరుద్యోగం పాక్షిక నిరుద్యోగం కలసి 10 కోట్లమందివరకు మన దేశంలో నిరుద్యోగులు వున్నారని కాప్రేడ్ బి.టి. రణదివే అంచనావేశారు.

అయితే ఈ అనుభవం భారతదేశం దేనా, లేక ఇతర దేశాలలో నష్టం. ఈ నిరుద్యోగం వెంటబడుతున్నదా? అలాంటి దేశాలు గూడా వున్నాయి.

పై దేశాలలో సోవియట్ యూనియన్ గాని, చైనా, క్యూబా, తూర్పు యూరోప్ రాజ్యాలు గాని లేని విషయం గమనించి వుంటారు. దీనినిబట్టి సోషలిస్టు దేశాలలో నిరుద్యోగం తేదనీ, కేవలం పెట్టుబడిదారీ ప్రపంచంలోనే ఈ నిరుద్యోగం వుందనీ ఆర్థమౌతుంది.

(మిగతా వచ్చే సంచికలో)



# జి. ఓ 289 వెంటనే రద్దు చేయాలి వర్క్ ఛార్జిడ్ ఉద్యోగుల డిమాండ్

ఆంధ్రప్రదేశ్ పి. డబ్ల్యు. డి. ఇరిగేషన్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రైవేట్ (ఆర్ అండ్ బి) ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ల సంయుక్త సమావేశం శ్రీ కొండగుంట వెంకటేశ్వర్లుగారి ఆధ్వర్య తన సెప్టెంబరు 7 న హైదరాబాద్ లో జరిగింది. సమావేశ ప్రారంభంలో రాష్ట్రంలో భీకర వరదలకు గురై మరణించిన వారికి సంతాపం ప్రకటించారు. వరద బాధితుల సహాయార్థం రాష్ట్రమంతటా వర్క్ ఛార్జిడ్ ఉద్యోగులు, కార్మికులు తమ వేతనాలనుండి స్వచ్ఛందంగా ప్రభుత్వానికి విరాళాలు అందించినందుకు వారిని అభినందించింది.

ఉభయ యూనియన్స్ ఆఫీసు బేరర్లు, బ్రాంచీల నుండి హాజరైన బాధ్యులు రిపోర్టులిచ్చారు. జూలై 15 న వర్క్ ఛార్జిడ్ ఉద్యోగులు, కార్మికులు రాష్ట్రమంతటా నిరసన దినం జయప్రదం చేశారు. అలాగే అగస్టు 8, 13 తేదీలలో పే కమిషన్ సిఫార్సులకు నిరసనగా ప్రభుత్వ ఉద్యోగులందరితో కలిసి నిరసన కార్యక్రమాలు జయప్రదం చేశారు, ప్రభుత్వం వెంటనే ఉద్యోగులు, కార్మికుల పోరాట కమిటీ కోరిన విధంగా నిర్ణయించాలని సమావేశం కోరింది.

వర్క్ ఛార్జిడ్ ఉద్యోగులు, కార్మికుల న్యాయమైన కోర్కెలయెడ సంవత్సర కాలంగా ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న నిర్లక్ష్య వైఖరికి సమావేశం నిరసన తెలిపింది. మంత్రులు, అధికారులు యిచ్చిన హామీలు, చేసిన వాగ్దానాలపై ఉత్తర్యులిష్టక పోవడాన్ని సమావేశం విమర్శించింది. గార్గ్ మెన్ సైకిల్ అలవెన్సు మంజూరు, 3 సం॥ రాల యన్ ఎం ఆర్ ల రెగ్యులరైజేషన్, సర్వీసులో వున్న డిప్లొమా హోల్డర్లు అయిన వర్క్ ఇన్ సెక్టర్లకు సూపర్ వైజరీ పోస్టులు కలిగించక పోవడం, డ్రైవర్ల వేతనాల తేడా సరిచేయక పోవడం యెడ సమావేశం ఆసంతృప్తి వ్యక్తం చేసింది. వెంటనే తగు ఉత్తర్యులు యివ్వ నిచో అధికారకు దిగవలసి వస్తుందని

సమావేశం ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించింది.

వర్క్ ఛార్జిడ్ ఉద్యోగులకు హానికర మైన 289 జి. వోను 1986 మార్చి 23 న ఇరిగేషన్ శాఖ జారీ చేయడాన్ని సమావేశం ఖండించింది. ఆ జి. వో వల్ల సర్వీసులో వున్న, రెగ్యులరైజ్ చేయవలసిన ఉద్యోగులకు తీరని నష్టం కలుగుతుందని 107 జి వో, 143 జి వో లకు విరుద్ధ మైన 289 జి. వో యివ్వడం ప్రభుత్వ దుర్బుద్ధిని, అనమర్దతను వ్యక్తం చేస్తున్నదని, వెంటనే ఆ జి. వో రద్దు చేయాలని, లేనియెడల ప్రత్యక్ష చర్యలకు దిగాల్సి వస్తుందని ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించుతూ తీర్మానించారు

యన్. యం. ఆర్ లకు అధివారం సెలవులు, మస్తర్లు అమలు చేయాలని ప్రభుత్వ అధికారుల కార్మిక వ్యతిరేక చర్యలను సమావేశం ఖండించింది ప్రభుత్వ అధికారులు సెలవు, సంవత్సరాలపాటు కొన్ని జి. వోలు అమలుపరచక పోవడం, సమన్యలపై బ్రాంచి కమిటీలు జరువక పోవడం ప్రభుత్వ ఆదేశాలను

అధికారులే ఉల్లంఘించడం యెడ సమావేశం తీవ్ర నిరసన వ్యక్తంచేసింది. అనేక డివిజన్లలో నెలారంభంలో వేతనాలు చెల్లించక పోవడం యెడ సమావేశం నిరసించింది. సమావేశం ముగింపులో అధ్యక్షులు యూనియన్స్ నిర్మాణ పటిష్టతకు చేస్తున్న కృషిని వివరించారు.

సి. ఐ. డి. యు. ప్రదేశ్ కమిటీ వ్యతిరేక "కార్మిక లోకం"కు సి. ఐ. డి. యు. ప్రదేశ్ కమిటీ భవన నిధికి కొత్త వేతనాలు పొందే సందర్భంలో ఉద్యోగులందరు ఒకరోజు వేతనం విరాళంగా చెల్లించాలని సమావేశం ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది.

సెప్టెంబరు 3, 4 తేదీలలో సెక్రటేరియట్ లో కొందరు ఉద్యోగులు సాగించిన ఆరాచక చర్యలు ఉద్యోగుల ప్రయోజనానకు, ప్రతిష్టకు హాని కలిగించాయని, అలాంటి వాటిని నిరసించవలసి వుంటుందని సమావేశం భావించింది.

దేశ సమైక్యతకు, ప్రజల మధ్య ఐక్యతకు, వేర్పాటు, విద్విన్న దోరణులకు వ్యతిరేకంగాను, అధిక ధరలు, 'నిరుద్యోగం, కార్మిక, ఉద్యోగుల హక్కులపై దాడులకు వ్యతిరేకంగా సి. ఐ. డి. యు పిలుపులలో భాగస్వాములు కావాలని సమావేశం కోరింది.

## పారిశ్రామిక కార్మికులకు వినిమయ ధరల సూచి

సీరీస్ (1960 - 100 పాయింట్ల ప్రాతిపదికపై)

1986	మే	జూన్
అలిండియా	651	658
గూడూరు	552	554
గుంటూరు	670	677
హైదరాబాద్	669	680
కొత్తగూడెం	431	446

రాష్ట్ర సీరీస్ (1971 - 100 పాయింట్ల ప్రాతిపదికపై)

విశాఖ	335	338
రాజమండ్రి	318	321
అదోని	293	297
వరంగల్	309	312
ఎస్. ఎస్. బి కాంప్లెక్స్	323	328
యు ఆర్. వి కాంప్లెక్స్	315	320



రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానంతరము ప్రపంచం రెండు పెద్ద శిబిరాలుగా—సోషలిస్టు, సామ్రాజ్యవాద శిబిరాలుగా—చీలిపోయింది. నానాటికి సోషలిస్టు శిబిరం బలవదుతూ అంతర్జాతీయ పరిణామాలలో నిర్ణయాత్మకమైన శక్తిగా తయారు అవుతూ వచ్చింది. బలహీన వదుతున్న సామ్రాజ్య దేశాలు తమ అస్తిత్వాన్ని కాపాడుకుంటూ, తిరిగి ప్రపంచాన్ని తమ కబళించడానికి ఆశిస్తూ, అందుకు అడ్డం

## అలీన ఉద్యమం 8వ శిఖరాగ్ర మహాసభ నిర్ణయాలు

కిగా వున్న సోషలిస్టు శిబిరాన్ని నాశనం చేయాలనీ, కొత్తగా స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించుకున్న దేశాలను తన స్వాధీనం లోకి తెచ్చుకోవాలని ప్రయత్నాలను సాగించబూనింది. మూడవ ప్రపంచయుద్ధానికి—అణుబాంబుల యుద్ధానికి—నన్నా హాలు ప్రారంభించింది. తమ యుద్ధప్రయత్నాలకై “నాటో”, “సెంటో”, “సియాటో” మున్నగు కూటములను ఏర్పరచింది.

ఇటువంటి పరిస్థితులలో, కొత్తగా స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించుకున్న కొన్ని దేశాలు, సోషలిస్టు శిబిరాలనీ, నాటో కూటమికి దూరంగా వుంటూ, వుభయ కూటములలోనూ సత్సంబంధాలను నిలుపుకొంటానికై 1961లో అలీన ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించినవి. భారత ప్రధాని నెహ్రూ, యుగోస్లోవియా అధ్యక్షుడు టిటో, ఈజిప్టు అధ్యక్షుడు నాసర్, ఇండోనేషియా అధ్యక్షుడు సుకర్నో, శ్రీలంక అధ్యక్షుడు బండారు నాయకే ఈ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించారు.

ప్రథమంలో 25 దేశాలతో ప్రారంభమైన అలీనోద్యమం ఈనాటికి 101 దేశాలకు విస్తరించింది. విస్తరించిందే కాని దీనిలో సామ్రాజ్యవాద శిబిరానికి లంకె వేసుకొనియున్న దేశాల—పాకిస్తాన్—శ్రీలంక, థాయ్ లాండ్ లాంటి దేశాలు కూడా—దీనిలో చేరడంతో ఇది, కలగూర గంపగా తయారైంది. అందుచే జనరల్ గా సామ్రాజ్యవాద కూటమి యొక్క తుచ్చ ప్రయత్నాలను తీర్మానాలలో ఖండిస్తూ

వున్నా ఆచరణలో మొత్తంగా అన్ని దేశాలు ఖచ్చితమైన సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేకమైన చర్యలను తీసుకోలేక పోతున్నవి. ఈ విషయాన్నే లిబియా అధ్యక్షుడు గదాఫీ ఇప్పుడే ముగిసిన అలీనదేశాల శిఖరాగ్ర సభలో నిర్మోహమాటంగా చెప్పాడు.

అలీనోద్యమానికి 25 ఏండ్లు నిండినవి. ఇప్పుడు ప్రపంచములో కొన్ని అత్యంత ప్రధానమైన రాజకీయ నమన్యలు ఎదురవుతున్నవి. అమెరికా, బ్రిటన్, పశ్చిమ జర్మనీ, జపాన్ దేశాలు కలసి మూడో ప్రపంచ యుద్ధానికి, నక్షత్ర యుద్ధాలకు తయారవుతున్నవి. అమెరికా, బ్రిటన్ ప్రభుత్వాల సహాయంతో దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వం జాతి విచక్షణా విధానాన్ని రాక్షసంగా అమలు జరుపుతూ ఆఫ్రికన్ ప్రజలను అతి క్రూరంగా అణచివేస్తున్నది. సామ్రాజ్యవాదులిచ్చే అప్పుల భారం క్రింద ఈ అలీన దేశాలు నలిగి నాశనమయ్యే స్థితిలో వున్నవి అంతర్జాతీయ వాణిజ్యంలో అలీన దేశాల వాటా తగ్గుతూ, మరింత సంక్షోభంలో చిక్కుకుంటున్నవి. భారతదేశం యొక్క ఏడేళ్ళ రుణాలే మూడు రు. 35 వేలు కోట్లు వున్నవి. ఈ ఏడాది ఏడేళ్ళ వరక వ్యాపారాలతో సుమారు 8 వేల కోట్లు లోటులో వుండబోతున్నదని ప్రభుత్వ వర్గాలే చెబుతున్నవి.

ఇటువంటి పరిస్థితులలో, నూతనంగా స్వాతంత్ర్యాన్ని పొందిన జింబావ్వే దేశపు రాజధాని హరారేలో అలీన దేశాల ఉద్యమ

8వ శిఖరాగ్ర మహాసభ జరిగింది. కొన్ని ముఖ్యమైన నిర్ణయాలను ఈ మహాసభ చేయటం జరిగింది.

విద్యేషపూరితమైన రంగు జాతి విధానాన్ని అవలంబించే దక్షిణాఫ్రికాపై గట్టి ఆర్థిక, రాజకీయ ఆంక్షలను విధించాలని ఐక్యరాజ్య సమితిని కోరింది. ఈ లోగా తాము దక్షిణాఫ్రికాతో వర్తక వాణిజ్యాలను నిలిపి వేయాలని, రాకపోకలను నిషేధించాలని తీర్మానించింది. దక్షిణాఫ్రికా ప్రక్కనే వున్న జింబావ్వే, అంగోలా, మొజాంబిక్, జాంబియా మున్నగు దేశాలకు వివిధ రూపాలలో సహాయం అందివ్వాలని నిర్ణయించినవి.

పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందిన దేశాల మధ్య, అభివృద్ధి పొందుతున్న దేశాల మధ్య సాగే అసమాన వర్తక వాణిజ్యాలను సరిచేయాలని కోరింది. అత్యవసరంగా అప్పుల భారం, నమన్యను పరిష్కరించాలని కోరింది. సామ్రాజ్య దేశాలు తమ దేశాలనుంచి చేసుకునే దిగుమతులపై విధించే సుంకాలను రద్దు చేయాలని కోరింది. షడ్డీ రేటులను తగ్గించాలని కోరింది. అభివృద్ధి పొందిన, అభివృద్ధి పొందుతున్న దేశాల మధ్య న్యాయమైన వద్దతులతో ఆర్థిక సంబంధాలను ఏర్పరచుటకు, ఒక ప్లానును తయారు చేయుటకు కమిటీని నియమించింది. పెరుగుతున్న యుద్ధ ప్రమాదాన్ని ఖండించింది.

ఈ నిర్ణయాలను సోవియట్ యూనియన్ హర్షించింది.

సి.ఐ.టి.యు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ తరపున శ్రీ సందూరి ప్రసాదరావుచే

నవతా ప్రింటర్స్ లో ముద్రింపబడి 1-1-60/2, ఇఫైకార్ మాన్షన్, హైదరాబాద్-20 నుండి ప్రచురింపబడింది.





మనసు ఫౌండేషన్  
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	KLVO/A203
పుస్తకం పేరు	కాకిలీ ఎంకో
తారీఖు	24/8/23
ముందు అట్ట	No
వెనుక అట్ట	No
మొత్తం పేజీలు	21
పెద్ద సైజు పేజీలు	No
భాగ పేజీలు	No
లేని పేజీలు	No
తయారు చేసినది	Nandini
పేజీలు విడదీసినది	Nandini
స్కాన్ చేసినది	Nandini
పరీక్ష చేసినది	pragathi
పేజీలు పరిశీలించినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడింది	
తప్పులు	No
పరిస్థితి	good